

LA NEOLOGIA SEMÀNTICA VERBAL EN EL
CATALÀ ACTUAL. ANÀLISI D'UN CORPUS DE
DADES PROCEDENTS DE LA PREMSA

Antònia Blanco Ruiz

Treball final de carrera de Filologia Catalana

Universitat Oberta de Catalunya

Curs 2011-2012/2

Tutora: Ona Domènech Bagaria

Consultora: Carme Vives Regàs

Índex

Introducció.....	3
1. Marc teòric i metodològic.....	5
1.1. Aspectes teòrics i metodològics sobre neologia	5
1.1.1. Algunes consideracions sobre la neologia semàntica	8
1.1.2. Criteris i metodologia de treball de l'OBNEO.....	9
1.2. Alguns aspectes de la lingüística cognitiva	13
1.2.1. La metàfora	13
1.2.2. El canvi semàntic a partir d'un procés metafòric.....	16
2. Descripció i anàlisi del corpus de neologismes	17
2.1. Descripció general del corpus de neologismes	17
2.1.1. Productivitat del procés neològic de resemantització	18
2.1.2. Freqüència d'aparició dels lemes	19
2.1.3. La conjugació dels neologismes verbals	22
2.1.4. Àmbits temàtics d'ús dels neologismes verbals.....	23
2.2. A la recerca d'una classificació dels neologismes semàntics verbals: anàlisi sintacticosemàntica	25
3. Conclusions	38
4. Bibliografia.....	41
5. Annexos.....	44
Annex 1: Corpus de neologismes (fitxes de l'OBNEO).....	44
Annex 2: Taula de les dades analitzades	51

Introducció

Aquest treball final de carrera (TFC) neix de l'interès suscitat per un fet en què els parlants no solem parar gaire atenció: la gran quantitat de significats nous que atorguem a paraules ja existents. Aquest fenomen, que anomenem *neologia semàntica*, és d'una importància vital en l'evolució de les llengües, ja que representa un dels canals més productius de creació lèxica; malgrat això, però, sovint passa desapercebut per la seva naturalitat. Moltes vegades, fins i tot, no sabem que estem utilitzant un nou significat, no documentat en els diccionaris, perquè l'hem sentit tantes vegades que no som conscients que es tracti d'un *neologisme semàntic*.

L'objectiu d'aquest treball és estudiar la neologia semàntica verbal en català a partir d'un corpus de dades format per neologismes semàntics verbals apareguts en la premsa escrita en català i publicada a Barcelona durant els anys 2010 i 2011,¹ recollits per l'Observatori de Neologia de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra, l'OBNEO. Com a observatori neològic, la finalitat de l'OBNEO, creat l'any 1988 a la Universitat de Barcelona, és la detecció i l'estudi de paraules noves que apareixen en mitjans de comunicació d'àmplia difusió, orals i escrits, en català i en castellà. D'altra banda, volem remarcar que és gràcies a un conveni de col·laboració establert entre l'OBNEO i la UOC, que aquest TFC es duu a terme sota la tutorització d'una de les investigadores de l'Observatori i professora de la UOC, la Dra. Ona Domènech Bagaria.

La raó per la qual hem centrat l'objecte d'estudi en la categoria verbal, dins la neologia semàntica, és perquè ens ha semblat que és la més adequada per abordar un dels eixos que vertebreren aquest treball: la relació entre el canvi semàntic i sintàctic i el procés metafòric entès com a recurs cognitiu. No debades, un dels supòsits de què partim és que qualsevol tipus de relació semàntica per analogia entre el verb documentat en les obres lexicogràfiques i el verb neològic confereix a aquest últim un sentit metafòric. L'altre supòsit és que considerem que aquest sentit metafòric sol anar acompanyat de canvis sintàctics i semàntics en el predicat verbal de l'accepció neològica.

---

¹ El corpus de treball està format per 106 dels 122 neologismes semàntics verbals registrats per l'OBNEO en el període 2010-2011 (vegeu l'annex 1). Hem eliminat un grup de 16 verbs perquè, o bé el seu significat està documentat als diccionaris, o bé els hem considerat casos poc clars per ser analitzats. Els verbs que formen el corpus de treball es troben relacionats en l'annex 2.

Partint d'aquests supòsits, l'objectiu principal que ens proposem és analitzar i descriure el conjunt de neologismes facilitats per l'OBNEO, per tal de conèixer amb més detall la neologia semàntica verbal en català i mostrar com la metàfora, que per a nosaltres és el procés cognitiu que origina totes les resemantitzacions verbals, es relaciona, en la majoria de casos, amb canvis semàntics i/o sintàctics en el nou predicat verbal.

Hem estructurat el treball en dos blocs principals: en el primer descrivim el marc teòric de què partim, tenint en compte que està format per dos eixos: el de la neologia i el de la lingüística cognitiva. Així, mitjançant les aportacions d'alguns neòlegs i lingüistes, constatarem, entre d'altres aspectes, el relativisme en què s'emmarca el concepte de neologisme, així com l'ambigüitat que envolta la terminologia amb què es denominen els diversos tipus de relacions semàntiques que vinculen el significat neològic al de la paraula ja documentada, i la dificultat que això representa a l'hora d'establir criteris de detecció i classificació. En aquest sentit, pararem especial atenció a la metodologia de treball de l'OBNEO, al sistema de detecció dels neologismes semàntics i a alguna de les propostes de classificació de l'Observatori. Més endavant, ens centrarem en l'altre eix teòric del treball, la lingüística cognitiva, els postulats de la qual ens serviran per a entendre la metàfora com a recurs cognitiu, així com el paper que juguen, dins aquest procés, la categorització i la conceptualització de dominis.

En el segon bloc, corresponent a la descripció i anàlisi dels neologismes semàntics verbals, exposarem els resultats de les anàlisis quantitativa i qualitativa per separat. Pel que fa a la primera, ens permetrà conèixer els trets més generals dels neologismes a partir de les dades obtingudes. En la segona, en canvi, descriurem una anàlisi més detallada, centrada en els canvis sintàctics i semàntics que presenten els nous verbs, amb l'objectiu de validar o refutar el supòsit que la resemantització sol generar canvis sintàctics i semàntics en el nou predicat verbal, i també d'intentar trobar una possible classificació dels neologismes semàntics verbals.

1. Marc teòric i metodològic

1.1. Aspectes teòrics i metodològics sobre neologia

Els estudis teòrics que emmarquen i defineixen l'objecte d'estudi d'aquest treball, els neologismes semàntics, es caracteritzen pel relativisme i la imprecisió que es desprenen de les diverses definicions que existeixen dels termes *neologia* i *neologisme*. Com a exemple, farem un repàs a les accepcions que trobem d'ambdós conceptes en els dos diccionaris de referència de la llengua catalana: el *Gran Diccionari de la Llengua Catalana* (GDLC) i el *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC2). El GDLC defineix la *neologia* com «l'estudi dels processos de formació de noves unitats lèxiques», mentre que en el DIEC2 apareix com a «conjunt de processos de formació de noves unitats lèxiques». El matís és important, ja que en el primer cas, la neologia es defineix com a treball científic sobre els processos de creació de paraules noves, mentre que, en el segon cas, desapareix de l'accepció el terme *estudi* i es defineix com els processos que donen lloc a una nova unitat lèxica: *el neologisme*. Les definicions que ofereixen els dos diccionaris esmentats del terme *neologisme* també presenten algunes diferències. Així, trobem que en el GDLC un neologisme és una «Unitat lèxica nova, formalment o semànticament, introduïda en una llengua», mentre que en el DIEC2 s'especifica que la nova unitat lèxica no tan sols pot ser introduïda en una llengua (com és el cas dels manlleus), sinó que les llengües disposen d'uns mecanismes de creació de nous mots: «unitat lèxica nova, formalment o semànticament, creada en una llengua per les pròpies regles de formació de mots o manlevada a una altra llengua».

Amb tot, el principal problema en la definició de *neologisme* rau en el fet que aquest terme identifica una paraula nova, i que la noció de *novetat* apareix, en aquest cas, com una característica que no sempre remet al factor temps, com seria d'esperar d'acord amb la definició del terme: «Qualitat d'aparegut, introduït o originat de poc» (DIEC2). En aquest sentit, Rey, que considera que un neologisme és «Une unité nouvelle, de nature lexicale, dans un code linguistique défini» (1976: 4), assenyala tres paràmetres vàlids per determinar diferents tipus de neologismes. Així, el criteri temporal estableix que és neològica tota unitat lèxica apareguda recentment; el psicolingüístic, que ho és quan el parlant la percep com a nova, mentre que el lexicogràfic en determina la neologicitat per

exclusió, és a dir, que un neologisme és qualsevol mot que no aparegui en les obres lexicogràfiques designades com a corpus d'exclusió.

Els paràmetres que apareixen en la proposta de detecció de Rey resulten vagues i relatius, ja que caldria trobar uns punts de referència respecte dels quals es pogués determinar de manera objectiva la novetat d'un mot. Pel que fa al paràmetre cronològic, el principal problema és determinar què s'entén per *recent*, o *de poc*, saber de quan data l'aparició de la nova paraula o fixar quin és el període de temps a partir del qual una paraula perd la condició de *novetat*. Si tenim en compte les reflexions de Guilbert sobre aquest darrer aspecte, un mot és neològic per un espai aproximat de deu anys, ja que, segons l'autor, després d'aquest temps, el neologisme segueix un d'aquets tres camins: la seva documentació als diccionaris, el bandejament o l'oblit per part de la comunitat de parlants.² Quant al criteri psicològic, es tracta, també, d'un paràmetre molt poc objectiu i complicat de fixar, atès que la neologicitat d'un mot queda supeditada a factors cognitius. En aquest sentit, Rey havia considerat –en els mateixos termes en què després ho faria Sabrayrolles (2000)– que un neologisme és una «Unité lexicale sentie comme récente par les locuteurs» (*La Lexicologie: lectures*, 1970);³ per tant, en aquest cas, la vaguetat del terme rau en el fet que un parlant percebrà com a nova una paraula segons quin sigui el seu coneixement lingüístic i enciclopèdic, el seu nivell sociocultural o el context en què tingui lloc la comunicació, com apunten Cabré *et al.* (2004: 288).

El criteri lexicogràfic, per la seva banda, aporta l'objectivitat que fins aleshores mancava en la definició del concepte i, de retruc, permet l'aplicació d'un mètode sistemàtic i fiable en la detecció de neologismes (Estopà, 2009: 42). Tal com afirma Boulanger (1985), l'exclusió lexicogràfica és l'únic criteri que es pot considerar objectiu:

Le constant de la neologicité d'un mot s'effectue de différentes manières: verification lexicographique, connaissance memorielle intuitive de la langue, etc. Le seul critère objectif demeure le controle lexicographique, fort critiqué mais néanmoins tout aussi commode et valable que le classement alphabétique des unités lexicales dans un dictionnaire.⁴

---

² Citat a: Guerrero Ramos i Pérez Lagos (2003: 347).

³ Citat a: Rey (1976: 4).

⁴ Citat a: Cabré (2002: 19).

J. F. Sabrayrolles (2000), però, es mostra en desacord amb reflexions com les de Boulanger i bandeja el criteri lexicogràfic com a «constant de la néologicité». Segons l'autor, en la detecció de les noves unitats lèxiques ha de pesar més el *sentiment de neologicitat*, un paràmetre eminentment psicolingüístic, ja que fa referència a la percepció del parlant davant una paraula que sent per primera vegada. Així, defineix *neologisme* com «une lexie émise par le locuteur, même si elle est consignée dans les dictionnaires avec le même sens et les mêmes constructions, pour peu que le locuteur en question ne l'ait jamais rencontrée auparavant». Sabrayrolles conclou, després d'argumentar la seva postura amb alguns exemples de confusions provocades per l'exclusió lexicogràfica d'alguns mots de la llengua francesa,⁵ que «le recours aux dictionnaires ne paraît pas être un bon garant de la nouveauté d'une lexie» (2000: 180).

És en aquest sentit que des de l'Observatori s'adverteix sobre les limitacions que presenta el criteri lexicogràfic, tot i reconèixer que és tracta de l'únic paràmetre objectiu, en contraposició al temporal i al psicolingüístic. Així, considerar que una paraula és neològica pel fet que no aparegui en cap dels diccionaris del corpus d'exclusió pot donar com a resultat unes dades confuses, que assenyalen com a neologismes paraules que no són noves. No totes les paraules que no apareixen al diccionari són paraules aparegudes recentment, sinó que, en molts casos, es tracta de paraules utilitzades pels parlants d'una llengua des de fa molt de temps, com és el cas d'*alter ego*, *algo*, o *anticatalà*, neologismes extrets de la base de dades de l'OBNEO.⁶ Per tant, prenent com a referència el paràmetre lexicogràfic, la qüestió de si una paraula és o no nova deixa de dependre del factor temps i passa a determinar-se en funció de si es troba o no documentada en els diccionaris, de manera que cap la possibilitat, com hem vist amb els exemples citats, que s'identifiquin com a neologismes algunes unitats lèxiques consolidades en una llengua. Aquest fet posa de manifest una de les limitacions del criteri lexicogràfic a què fèiem referència, ja que els diccionaris tan sols recullen una part de les paraules que utilitzen els parlants d'una llengua, i deixen de recollir-ne d'altres que ni són percebudes com a noves per la comunitat de parlants ni han aparegut recentment.

---

⁵ Vegeu Sabrayrolles (2000: 178-182).

⁶ Exemples extrets de la base de dades de l'OBNEO corresponent als neologismes semàntics de l'any 2010.

D'altra banda, caldria, com proposen Cabré *et al.* (2004: 288.), diferenciar els factors que defineixen el neologisme dels criteris de detecció, ja que, per exemple, el paràmetre del temps el defineix –un neologisme és una paraula *nova, recent*–, però no és vàlid com a norma per identificar un mot neològic. Els criteris lexicogràfic i psicolingüístic, en canvi, sí que identifiquen el neologisme; el primer ho fa des d'un punt de vista objectiu, ja que pren com a punt de referència paràmetres documentats, mentre que el segon apareix com un criteri subjectiu, atès que remet a paràmetres cognitius. En definitiva, tots tres factors reconeixen el tret més característic d'un neologisme, la novetat, però cada un ho fa des de una perspectiva diferent: el temporal té en compte el temps que ha passat des de l'aparició del terme (una dada difícil de fixar); el psicolingüístic, la percepció del parlant, i el lexicogràfic, el fet que el mot en qüestió es trobi documentat en uns determinats diccionaris.

1.1.1. Algunes consideracions sobre la neologia semàntica

Una vegada exposats els trets bàsics del marc teòric i metodològic de la neologia i els neologismes en general, ens centrarem a descriure la neologia semàntica, una de les formes més freqüents de creació d'unitats lèxiques noves. També en aquest cas trobem matisos en la definició del terme, per bé que hi ha més unanimitat entre els experts que han teoritzat sobre aquest tipus de neologia. Sabrayrolles, per exemple, afirma que: «On parle de néologie sémantique pour le mots qui acquièrent un nouveau signifié alors que leur signifiant ne change pas» (2000: 226). En la mateixa línia, Guilbert, diu que «[...] la néologie sémantique peut se définir par l'apparition d'une signification nouvelle dans le cadre d'un même segment phonologique», alhora que remarca el fet que tot signe lingüístic comporta un principi de neologia, atesa la seva funció de «faire face a la multiplicité des désignations» (1975: 64).

El fet que una unitat lèxica ja existent adopti un nou significat sense experimentar cap canvi formal condueix a una situació de polisèmia. Aquesta relació entre la creació de noves paraules i la multiplicitat de significats a què es refereix Guilbert, apareix també en altres definicions del concepte de neologia semàntica, com la de J. Bastuji: «La néologie sémantique est un cas particulier de la polysémie, avec un trait diachronique de nouveauté dans l'emploi, donc dans le sens» (1974: 6). Amb les seves reflexions, tant

Guilbert com Bastuji vinculen la noció de neologisme semàntic al principi d'arbitrarietat del significat (segons el qual no hi ha cap connexió intrínseca entre so i significat), atès que el parlant es capaç de crear diversos significats a partir d'un mateix significant.

La neologia semàntica, tot i ser un dels canals més productius de creació lèxica, presenta, com podem deduir a partir de les característiques descrites més amunt, una dificultat afegida pel que fa a la seva detecció. El fet que es tracti d'una unitat lèxica ja existent amb un nou significat –contràriament als altres tipus de neologismes, on tant el significant com el significat són nous– fa que la detecció dels neologismes semàntics requereixi una metodologia diferent de la que s'aplica en la detecció dels neologismes formals, tal com podem veure amb més detall en l'apartat següent.

1.1.2. Criteris i metodologia de treball de l'OBNEO

Seguint els postulats de Rey, l'OBNEO adopta el criteri lexicogràfic com a base del seu mètode de treball, i considera que «una unitat lèxica és neològica quan no apareix en un corpus lexicogràfic d'exclusió prèviament establert». Com ja hem comentat més amunt, però, aquest criteri, presenta unes limitacions. Així, si bé es presenta com l'únic que permet sistematitzar el procés de detecció de neologismes i obtenir-ne uns resultats objectius, no impedeix «etiquetar como neológicas formas que, aunque no estén recogidas en los diccionarios, no serían percibidas como nuevas por el hablante común» (Domènech, 2008: 25). És per això que l'Observatori ha establert una sèrie de filtres per evitar que, per exemple, els adverbis acabats en *-ment*, els augmentatius i diminutius, passin a formar part de la base de neologismes. Amb tot, la comprovació que una forma lèxica no es troba documentada en el corpus d'exclusió és, segons Domènech (2008), un mètode «tangible» perquè permet establir unes directrius metodològiques per a la detecció i registre de neologismes que l'assenyalen com l'ideal. Tenint en compte que aquestes tasques es duen a terme en equip i amb unes eines informàtiques i recursos en línia, resulta evident la necessitat de comptar amb una metodologia basada en un criteri com més objectiu millor.

Una altra limitació del criteri lexicogràfic apareix en relació amb els neologismes semàntics, ja que el sistema d'extracció automàtica amb què treballa actualment l'Observatori, el BUSCANEQ, tan sols detecta els neologismes formals

monolexemàtics i els manlleus (Domènech, 2008: 15), raó per la qual queden fora d'aquest sistema els neologismes semàntics, els sintàctics i els sintagmàtics. En aquests casos, determinar si es tracta o no d'una unitat lèxica nova esdevé una tasca difícil d'automatitzar, ja que no presenta canvis formals respecte de la de referència, i la seva exclusió dels diccionaris requereix un buidatge manual dels textos.⁷ Dins els neologismes semàntics, l'OBNEO distingeix dos grups, en funció de quin n'hagi estat el procés de formació: els noms comuns que provenen de noms propis o marques registrades (*aspirina, vamba, etc.*)⁸ i els que es formen per resemantització, és a dir, «la creació d'un nou significat a partir d'una paraula ja documentada als repertoris lexicogràfics» (Folia & Mayoral, 2004: 192).

A banda del buidatge manual del corpus textual, la detecció dels neologismes semàntics requereix, com expliquen Domènech *et al.* (en premsa), unes bones habilitats del buidador per dur a terme la complexa tasca d'exclusió de les obres del corpus lexicogràfic. Com assenyala Cabré (2009: 24), es tracta d'identificar-los «per mitjà del context i comprovar-los amb cura a les obres de referència.», és a dir, verificar que el suposat nou significat no coincideix amb cap de les accepcions que de la base lèxica apareixen en els diccionaris de referència. Un altre factor a tenir en compte és el fet que alguns neologismes semàntics estan tan incorporats a la llengua que sovint passen desapercebuts. Hem de comptar per tant, que la seva detecció depèn en gran part, com adverteix l'autora, de la competència lèxica i el coneixement enciclopèdic de la persona que buida el text. En aquest sentit, Cabré afirma que:

Es necesario precisar que cuando el vaciado se hace totalmente manual, antes de la aplicación del criterio lexicográfico, prevalece, obviamente, la intuición neológica de quien vacía un texto, porque, por un lado, el neólogo nunca tiene en mente un diccionario; y por otro, hay unidades nuevas (especialmente las formadas por sufijación o prefijación) que le pasan desapercibidas a causa de su alto grado de predictibilidad formal o semántica. (Cabré & Estopà, 2009b: 21)

Posteriorment al buidatge manual dels textos, cada neologisme identificat queda registrat en una fitxa amb les dades que fan referència, per una part, als detalls del buidatge⁹ (diari, data de publicació, àmbit geogràfic, inicials de la persona que ha fet el

---

⁷ Per bé que, com assenyalen Domènech *et al.* (en premsa:1), «actualment s'està treballant perquè el BUSCANEO –l'extractor de neologia formal en línia que utilitza l'OBNEO– també pugui detectar neologia semàntica».

⁸ Exemples extrets de: Folia & Mayoral (2004: 204).

⁹ Per a més detalls, consulteu el protocol de buidatge a: OBNEO (2004b).

buidatge, etc), i, per l'altra, a les característiques del neologisme detectat (tipus de neologisme, categoria gramatical, context oracional del nou verb, aspectes tipogràfics, etc). Un cop completada la fitxa, el neologisme passarà a formar part del banc de dades de la Plataforma OBNEO, consultable en línia i amb diverses opcions de gestió de les dades per part de l'usuari. Aquest fet permet dur a terme treballs d'investigació i recerca sobre neologia partint de dades reals, ja que el corpus textual està format per neologismes extrets de la premsa d'informació general.

En un context tan ampli i difús com és el de la llibertat de creació lèxica de què tot parlant disposa, la neologia semàntica comporta una dificultat afegida a les ja esmentades (la detecció manual i l'exclusió del corpus lexicogràfic): establir uns criteris vàlids de classificació. L'any 2004, l'Observatori proposava una classificació dels neologismes de sentit tenint en compte, per una banda, els mecanismes pels quals els parlants creen el nou significat: la personificació (quan s'atorguen trets humans a coses o éssers inanimats), i l'analogia (quan s'utilitza un mot en lloc d'un altre per les semblances entre ells); per l'altra banda, la classificació partia del tipus de canvi de significat a què condueix la creació del nou significat. Així, reprenent el concepte de polisèmia a què fèiem referència en l'apartat anterior, l'OBNEO incloïa dins aquest fenomen els casos en què el significat neològic dona com a resultat una restricció, una ampliació o una extensió del significat documentat. Dins aquest darrer supòsit, l'Observatori remarcava la relació de semblança que s'estableix entre el significat nou i el de referència, la qual s'expressa mitjançant la metàfora i la metonímia, els processos més productius en la creació d'aquest tipus de neologismes. A més, dins aquest últim grup, es feia una diferenciació en funció de si els dos significats formaven part del llenguatge comú, de l'especialitzat o si bé un dels dos significats era propi del comú i l'altre propi d'un àmbit especialitzat. En aquest sentit, l'Observatori distingia els tres tipus de «resultat que els processos de canvi tenen en el significat del mot» (Feliu, Martínez, Salazar & Tadeo, 2009: 105):

- Transferència d'un mot d'una àrea temàtica a una altra: quan el significat, propi d'una especialitat, passa a una altra.
- Banalització d'un terme: quan un significat propi d'una àrea especialitzada passa a la llengua d'ús general.

- Terminologització d'un mot general de la llengua: quan el significat original pertany a la llengua general i el nou s'aplica a un àmbit especialitzat.

En aquesta classificació, però, l'OBNEO reconeixia certes deficiències, ja que no permet reflectir els casos on concorren més d'un fenomen alhora, tal com es demostra mitjançant un dels exemples d'ús metafòric amb què es posa de manifest la difícil aplicabilitat d'aquest criteri: *Ja hi ha diferents projectes empresarials per tirar endavant la renovació de vuit illes de cases del que va ser el pulmó industrial de Catalunya*, on coincideixen dos processos: el metafòric i el de banalització del terme *pulmó*.¹⁰

Considerem que l'ambigüïtat que es desprèn de termes tan poc delimitats com els exposats més amunt (des del nostre punt de vista, en la personificació també hi ha un procés d'analogia, de semblança), impedeix establir un criteri de classificació vàlid per a tots els casos partint dels paràmetres citats més amunt. En aquest sentit, ens agrada la proposta que fa Tamba-Mecz, que opta per adoptar una denominació genèrica, *sens figuré*, amb la qual designa «[...] toute enoncé caractérisé par la propriété sémantique d'évoquer une signification figurée.», i afegeix: «En retenant ce mot, nous évitons d'allonger la liste des noms techniques par l'introduction d'un néologisme.» (1981: 28). Seguint la mateixa línia dels postulats de l'autora, hem determinat aplegar totes les relacions de sentit per similitud entre la nova unitat lèxica i la ja documentada sota una mateixa denominació, *sentit metafòric* (l'equivalent al *sens figuré* de Tamba-Mecz), la qual fa referència al procés cognitiu a partir del qual es creen els neologismes: la metàfora.¹¹

En relació amb aquest aspecte, l'autora descarta el terme *metàfora* (i també *metonímia*), en primer lloc, «à cause de leur polysémie et de leur ambigüïté» i, d'altra banda, perquè «le terme de figure semble le moins “marqué” par son passé rhétorique» (1981: 29). En aquest treball, i d'acord amb els supòsits que hem indicat al començament del treball, ens centrarem en la vessant no retòrica del procés metafòric, aquella per la qual, com

¹⁰ A: Folia & Mayoral (2004: 212).

¹¹ Domènech *et al.* (en premsa: 17) recullen aquesta idea del procés metafòric com a origen dels neologismes de sentit: «Així, podem afirmar que una part majoritària dels neologismes semàntics detectats experimenten un canvi semàntic respecte de les accepcions documentades al diccionari en virtut d'una metàfora, entesa no com a figura retòrica expressiva, sinó com un procediment cognitiu que ens permet conceptualitzar uns dominis en termes d'uns altres [...]».

postula la lingüística cognitiva, «[La metáfora] No se contempla como una mera figura retórica, ni tampoco como una anomalía lingüística; al contrario, se entiende como un proceso cognitivo que impregna nuestro lenguaje y pensamiento habitual» (Cuenca & Hilferty, 1999: 98).

1.2. Alguns aspectes de la lingüística cognitiva

La lingüística cognitiva és, com escriuen Cuenca i Hilferty (1999: 14) « [...] una teoria lingüística hasta cierto punto heterogénea por su propia naturaleza interdisciplinaria e integradora». No debades, a diferència de les teories objectivistes, que consideren que el pensament és independent del cos humà, el cognitivisme es fonamenta en una visió experiencialista del pensament i estableix una correspondència entre «“[...] el pensamiento conceptual, la experiencia corpórea i la estructura lingüística» (Gibbs, 1996).¹² De les reflexions de Gibbs es desprèn, doncs, que els cognitivistes defensen que l'estudi del llenguatge no es pot separar del de la ment humana. Aquests són, a grans trets, alguns dels aspectes que justifiquen el lloc fonamental que ocupa la metàfora dins de la lingüística cognitiva, que la considera, no tan sols una figura retòrica, sinó, també, un recurs cognitiu mitjançant el qual el parlant expressa conceptes abstractes en termes d'altres de més concrets, propers i familiars. I és en aquest aspecte on trobem el punt de connexió entre la neologia semàntica i la metàfora com a procés cognitiu: el nou significat atorgat a una paraula ja documentada en els diccionaris facilita la comprensió d'una idea abstracta mitjançant l'ús d'un terme més simple i més familiar al nostre pensament per les experiències corporals. O el que és el mateix, i en paraules de Lakoff i Johnson: «La esencia de la metáfora es entender y experimentar un tipo de cosa en términos de otra» (1981: 41).

1.2.1. La metàfora

La metàfora, com a procés cognitiu mitjançant el qual un parlant entén, i per tant, expressa, «una cosa en términos de otra», es fonamenta en un concepte del qual ja hem parlat en l'apartat anterior: el de l'analogia o relació de semblança entre dues coses. Tamba-Mecz sintetitza en poques paraules aquest concepte: «La métaphore joint le mot figuré a quelque terme propre» (1981: 31). Així, el nou significat es relaciona amb el de

---

¹² Citat a: Cuenca & Hilferty (1999: 14).

referència per un raonament analògic: ambdós tenen una sèrie de trets en comú dels quals el parlant selecciona aquell o aquells que li serviran per a fer entendre una idea abstracta en termes d'una altra més tangible i concreta. I aquest tipus de procés és a la base del que la lingüística cognitiva denomina *categorització*, un concepte que Cuenca i Hilferty defineixen com «[...] un fascinante proceso mental que nos permite relacionar las entidades del mundo, basándonos en sus similitudes y en sus diferencias; sólo así podemos reducir la infinitud a finitud, premisa previa para la existencia del pensamiento y el lenguaje» (1999: 64). Així, el llenguatge reflecteix en tot moment aquest procés pel qual el parlant categoritza i estableix semblances entre les diverses realitats del món que l'envolta. És un reflex, en definitiva, de la nostra percepció del món, les nostres experiències, el nostre dia a dia, per tant, del nostre sistema conceptual, que, com afirmen Lakoff i Johnson, «es en gran medida metafórico» (1999: 39).

Des de l'òptica experiencialista, les semblances implicades en el procés metafòric no són semblances inherents a les coses –és a dir, no són objectives–, sinó que són les semblances experiencials (basades en l'experiència del parlant) les que activen el mecanisme de la categorització: «Estas experiencias determinan las categorías de nuestro sistema conceptual» (Lakoff i Johnson, 1980: 196). Per tant, el significat apareix com un concepte relatiu, no subjecte a cap entitat, que pren sentit a partir de les conceptualitzacions que el parlant fa en funció del seu coneixement i del context d'ús d'un mot determinat (Espinal, 2001: 41). Dit d'una altra manera, és a partir de les nostres experiències, que el pensament inclou uns determinats elements en una mateixa categoria, ja que és dependent de la nostra percepció de la realitat que trobem determinades similituds que ens permeten expressar un concepte en termes d'un altre, generalment, de l'abstracte al concret. El procés metafòric, doncs, el que fa és «apropar» un concepte abstracte a una realitat «consistent i quotidiana» (Tuson, 2008:51), tot facilitant la comprensió de conceptes poc definits.

Les nocions d'«apropar» i «facilitar la comprensió» esdevenen clau en la relació que s'estableix entre el canvi semàntic que comporta un neologisme de sentit i la metàfora. No debades, es tracta de conceptualitzar, per analogia, una realitat intangible i difícil de representar en la nostra ment (domini meta) mitjançant una altra realitat, material i concreta (domini origen), perfectament coneguda pel nostre sistema conceptual, el qual

està, segons Lakoff i Johnson, «estructurado metafóricamente, es decir, que la mayoría de los conceptos se entienden parcialmente en términos de otros conceptos» (1980: 96). En el procés cognitiu de conceptualització de dominis, però, es fa evident la «naturaleza inherentemente enciclopédica de la semántica» (Cuenca & Hilferty, 1999: 70), atès que el raonament analògic –pel qual els interrelacionem– és possible gràcies al coneixement que el parlant té del món. En aquest sentit, apareix de nou el concepte de relativisme respecte del significat, ja que, en el coneixement del món intervenen –com expliquen Garachana i Hilferty (2011:53)– factors com la cultura i el context, els quals juguen un paper molt important en el mecanisme de la conceptualització de dominis i, per tant, en el nou significat que el parlant atorga als mots.

Així, un fenomen tan complex com és el de la intercomprensió entre les persones troba una explicació en les teories de la lingüística cognitiva, segons les quals el llenguatge se serveix d'unes estructures conceptuals compartides i compatibles entre els parlants d'una llengua, basades en l'experiència del nostre cos, del món i de la nostra relació amb el món (Cuenca & Hilferty, 1999: 17). Gràcies a aquestes estructures compartides, podem entendre què vol dir, per exemple, *una altra polèmica *germinava* a Ara i El Público a propòsit de Sortu*,¹³ o *Com cada any, l'ascens de les temperatures *ha disparat* la presència de prostitutes a la xarxa viària*.¹⁴ Aquests són exemples de com els parlants apliquem –per analogia– un coneixement conegut per al nostre pensament, com el de veure créixer una llavor, per entendre un fet abstracte relacionat amb la política, o la de l'acció de disparar per a expressar la idea d'una situació social que es produeix de manera ràpida i inesperada.

En relació amb els neologismes semàntics del corpus de dades sobre el qual hem treballat –extrets, com ja hem explicat anteriorment, de la premsa d'informació general– ens interessa destacar la funció de la metàfora tal com l'entén J. Tusón: «les metàfores [...] faciliten la comunicació i fa(n) que tot de nocions confuses es transmutin en matèria propera i fàcil» (2008: 51). Aquest concepte, a més, apareix fortament lligat a la definició de neologisme semàntic, ja que la metàfora ens permet d'emprar el lèxic propi de situacions quotidianes i properes per expressar-ne altres d'abstractes mitjançant la

---

¹³ «Al marge de l'assumpte estel·lar del dia, una altra polèmica *germinava* a Ara i El Público a propòsit de Sortu, amb independència que els abertzales que abjuren de la violència per primer cop tinguin un pla B per presentar-se a les eleccions del 22-M si no els legalitzen».

¹⁴ Exemples extrets de la base de dades de l'OBNEO (vegeu l'annex 1).

correspondència entre dos dominis, sense haver de recórrer a la creació de noves paraules (per altres processos de formació que no sigui la resemantització).

1.2.2. El canvi semàntic a partir d'un procés metafòric

El canvi de significat en una paraula ja existent es produeix per raons extralingüístiques, en tant que són els parlants qui alteren el significat de certs mots amb finalitats pragmàtiques. Els partidaris de la lingüística cognitiva consideren que el canvi semàntic, que sol derivar en polisèmia –segons afirma Sweetser (1990)¹⁵ té el seu origen en els processos metafòrics que impliquen projeccions d'un domini cognitiu a un altre. L'autora, segons exposen Cuenca i Hilferty (1999: 168), es basa en els “préstecs” d'un terme propi d'un domini a un altre per explicar com el verb *veure* ha passat a ser polisèmic: del significat bàsic, «percebre pels sentits», ha passat a significar, també, «percebre intel·lectualment». Així, hi ha hagut un canvi de domini, «de lo físico a lo epistémico», pel fet que «la visión precede al conocimiento y es fuente de conocimiento».

D'altra banda, els cognitivistes postulen que el canvi semàntic també es pot originar a partir d'un procés metonímic, tot i que reconeixen una certa dificultat a l'hora de classificar una metàfora i una metonímia (un procés cognitiu de reanàlisi), ja que la metàfora es pot considerar el resultat d'un o de diversos processos metonímics. Tot dependrà, afirmen, de si considerem el canvi semàntic com un fet global, o bé si ho fem com un fet seqüencial (1999: 170). En aquest sentit, nosaltres no farem referència a la metonímia, sinó que hem optat per considerar el canvi semàntic, globalment, com a producte d'un mecanisme metafòric.

El vincle entre el canvi semàntic i els processos cognitius és present en diversos estudis sobre neologia semàntica. Guilbert, per exemple, defineix el concepte de canvi semàntic com un procés cognitiu l'origen del qual es troba en la categorització: «On peut ainsi constater que le processus de changement sémantique se ramène à une démarche générale de pensée qui fonde la designation des choses par des mots sur une série de catégorisations abstraites ou figures.» (1975: 70). Per la seva banda, Sánchez Manzanares (2009) parla de la *neologia tròpica*, com un tipus de neologia semàntica,

---

¹⁵ Citada a: Cuenca & Hilferty (1999: 167).

per referir-se als canvis de sentit per «metáfora, metonímia y otras figuras», ahora que apunta a la identificació de la noció de neologia de sentit amb la de *tropo*: «De hecho, se habla de la metáfora (y la metonimia) como un tipo de neologia semántica».

Així, doncs, podem dir que la metàfora, entesa com a procediment cognitiu, es troba en l'origen del canvi semàntic, atès que és mitjançant relacions de semblances que es produeix una desviació en el significat de referència, la qual dóna lloc a un significat neològic.

2. Descripció i anàlisi del corpus de neologismes

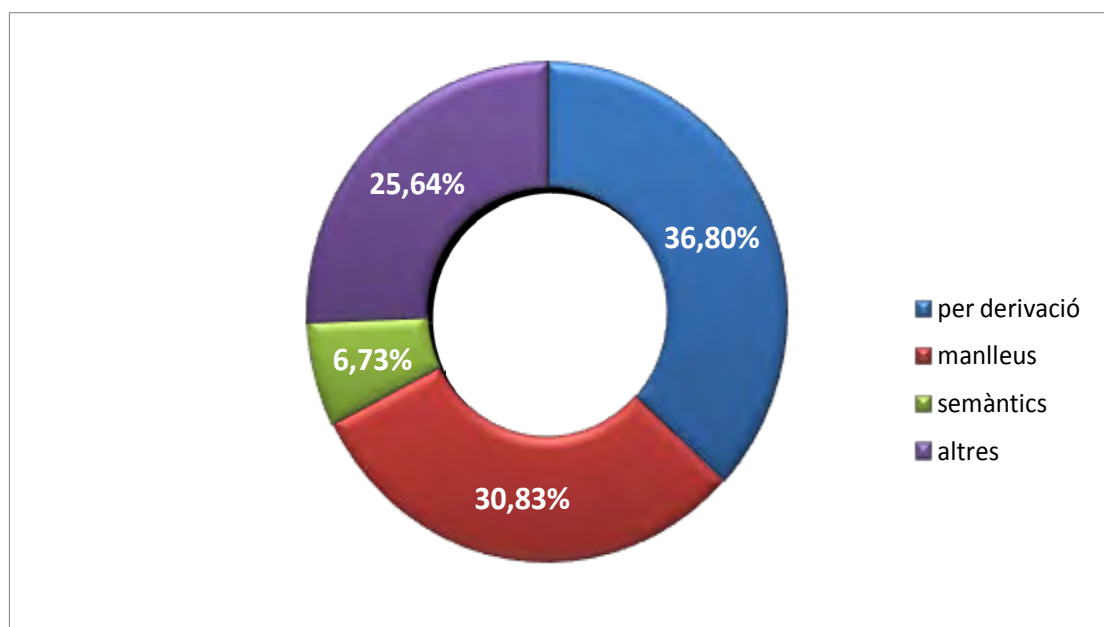
2.1. Descripció general del corpus de neologismes

En aquest apartat presentem els resultats de l'anàlisi del corpus de neologismes, a través dels quals intentem conèixer millor alguns aspectes de la neologia semàntica verbal en català. El corpus de treball està format per 106 neologismes semàntics verbals (75 si no comptem les repeticions), recollits per l'OBNEO i identificats en la premsa diària escrita publicada a Barcelona durant els anys 2010 i 2011. Es tracta, per tant, de neologismes que han estat detectats i identificats a partir dels criteris amb què l'OBNEO duu a terme el buidatge de textos escrits de premsa, així com de la noció de neologisme semàntic amb què treballa l'Observatori. Aquestes circumstàncies determinen alguns dels trets característics dels neologismes que apareixen en el nostre corpus de treball, com també el fet que s'hagin extret de la premsa escrita de gran difusió, on predomina el registre formal i, ahora, un llenguatge molt controlat. Com adverteixen Freixa i Solé (2000: 157), generalment els textos periodístics són revisats pels serveis d'assessorament lingüístic abans de la seva publicació. En conseqüència, el que possiblement hauria estat un neologisme semàntic espontani pot haver estat substituït per una paraula ja documentada, fet pel qual les autores parlen d'una neologia «filtrada». Aquest factor incideix en les característiques del corpus i és important tenir-lo en compte a l'hora de valorar els resultats de l'anàlisi de dades. Així, el filtratge de què parlen Freixa i Soler incideix, no tan sols en la quantitat de neologismes que apareixen en la premsa, sinó que, a més, fa que aquestes dades no es puguin considerar un reflex de la llengua col·loquial espontània.

Aquest apartat consta de dues parts diferenciades. En la primera, fem una descripció general dels neologismes a partir dels resultats obtinguts de l'anàlisi quantitativa, on hem estudiat aspectes com la productivitat del procés de formació dels nous verbs, la freqüència d'aparició dels lemes, la conjugació verbal o l'àmbit temàtic d'ús dels nous verbs. En la segona, descrivim els resultats de l'anàlisi qualitativa, on estudiem els canvis sintàctics i semàntics que presenten els neologismes del corpus respecte dels verbs de referència, relacionats –segons un dels supòsits de partida– amb el procés neològic de resemantització.

2.1.1. Productivitat del procés neològic de resemantització

Com hem indicat en l'apartat dedicat als estudis teòrics, la resemantització és una de les vies més productives de la neologia, però també és la que té una menor representació en les bases de dades de l'Observatori. Així, l'OBNEO va recollir un total de 7.058 ocurrències neològiques procedents de premsa editada durant els anys 2010 i 2011, de les quals tan sols 475 (un 6,73%) són neologismes semàntics, una quantitat poc més que simbòlica. En el següent gràfic podem observar quins són els processos més productius en la formació de neologismes:

Gràfic 1: processos de formació dels neologismes en català

El baix volum de neologismes formats per resemantització que es registra en el període 2010-2011 és una tendència que també apareix en estudis realitzats per l'OBNEO amb

anterioritat.¹⁶ En aquest sentit, cal tenir en compte que el procés de detecció d'aquest tipus de neologia és un dels factors que expliquen el baix percentatge de neologismes semàntics documentats en les bases de dades de l'Observatori. Com ja hem comentat, el buidatge es du a terme de forma manual, atès que, en no presentar modificació formal respecte de la unitat lèxica documentada, aquest tipus de neologismes no els detecta el programa de detecció automàtica, el Buscaneo. Així, el fet que un neologisme aparegui o no registrat depèn molt directament de les habilitats i coneixements lèxics i enciclopèdics de la persona que buida el text. També cal aclarir que el percentatge de neologismes de sentit que apareix en el gràfic inclou tant els significats neològics respecte d'alguna de les accepcions d'una paraula ja documentada com els que provenen de noms propis i marques registrades.

Pel que fa a la neologia formal, detectada, aquesta sí, automàticament, observem que predomina la formada per derivació (sufixació: *actoral*, *africanitzar*, etc. i prefixació: *antibotellón*, *antipirateria*, etc),¹⁷ que representa un 36,80% del total de neologismes. El segon grup més nombrós és el dels manlleus, amb un 30,83%. La resta, un 25,64%, són unitats lèxiques noves que s'han format per altres processos: la composició (cultura i patrimonial), la sintagmació, la lexicalització, la conversió o altres tipus menors de neologismes, com ara els creats per siglació, acronímia, abreviació, etc.

Del total de neologismes semàntics, un 6,73%, la categorial gramatical que apareix més representada és la nominal, amb un percentatge aproximat del 71,40%, mentre que la categoria en què hem central el nostre estudi, la verbal, tan sols representa al voltant del 20%, essent l'adjectival la menys productiva, amb un percentatge inferior al 8%.

2.1.2. Freqüència d'aparició dels lemes

Un altre aspecte que hem analitzat és l'índex de repetició dels lemes, on hem obtingut unes dades que caldrà valorar tenint en compte el que s'especifica en el document de protocol de buidatge de l'Observatori: «cada fitxa només admet un únic context. En cas que el neologisme aparegui més d'una vegada en la font de buidatge cal triar el context

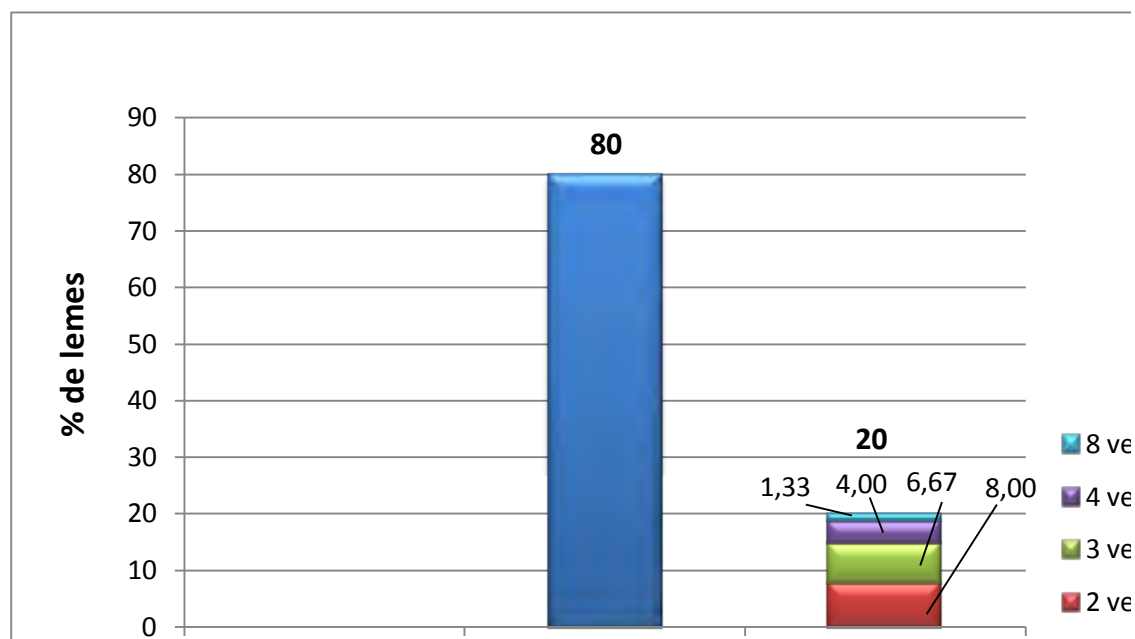
---

¹⁶ En un estudi publicat l'any 1998, on s'analitzaven les característiques i els processos de formació dels neologismes recollits per l'OBNEO procedents de la premsa escrita en català publicada a Barcelona durant l'any 1995, el resultat de l'anàlisi de les dades mostrava, entre d'altres, que tan sols un 3,64% dels neologismes s'havia format per resemantització (Observatori de Neologia, 1998: 5).

¹⁷ Exemples extrets de la base de dades de l'OBNEO (vegeu l'annex 1).

més adequat tenint en compte que es prefereixen contextos definitoris o explicatius [...]» (Observatori de Neologia, 2004b: 10).

Les 106 ocurrencies del corpus corresponen a 75 lemes (el 70,75% del total d'ocurrencies del corpus), 61 dels quals (un 80%) no es repeteixen, mentre que els 15 restants (un 20%) compten amb una o més repeticions fins a arribar als 31 casos (el 29,25% del total de neologismes analitzats). En el gràfic següent podem observar amb més detall aquesta distribució:

Gràfic 2: índex d'aparició dels lemes

La columna que representa el percentatge més alt correspon als hàpax (els lemes que apareixen documentats una sola vegada en el corpus de treball). L'altra mostra el grup de neologismes que apareixen repetits en el corpus: des dels que es repeteixen dues vegades (un 8%), com *ballar*, *buidar*, *disparar*, *foradar* i *radiografiar*; tres (un 6,67%), com *carregar-se*, *noquejar*, *recolzar*, *retallar*, i *segellar*, o quatre (un 4%), com *blindar*, *desmarcar* i *maquillar*, fins a un dels verbs (que representa l'1,33%), que hi apareix vuit vegades: *sentenciar*.

Amb referència a les dades del gràfic 2, destaca el fet que el verb que compta amb un major nombre d'ocurrencies, *sentenciar*, apareix set vegades en un mateix àmbit d'ús, l'esportiu, i tan sols una vegada en el de la política. En sis de les ocurrencies registrades en l'àmbit més representat, el neologisme semàntic s'usa amb un significat equivalent a

una de les accepcions documentades al DRAE: «tr. Decidir el resultado de una competición antes del final», com a: *un Barça que *sentencia* la Lliga, Un empat que *sentencia* la lliga, El Barça empata (1-1) al Bernabéu i *sentencia* la lliga*, etc, un significat força allunyat dels documentats en el dos diccionaris que formen el corpus d'exclusió de l'OBNEO: «tr. Dictar una sentència, declarar per sentència» o «Prescriure el càstig; condemnar» (en el GDLC), o «intr. Donar sentència en un judici» (en el DIEC2). En aquest sentit, hem observat que hi ha força casos (un 37,75%) en què el significat neològic en català es troba documentat en el DRAE, un fet que genera dubtes a l'hora de determinar si el nou significat és un calc del castellà o un neologisme format per un recurs propi de la llengua: la resemantització. Esbrinar si es tracta d'un cas o l'altre esdevé molt complex per la forta influència que exerceix la llengua castellana en la catalana.

En el cas on el nou verb apareix en un context polític, en canvi, el neologisme s'hauria creat per l'extensió de significat d'una de les accepcions documentades, com passa en el cas de: *El portaveu de CiU en el Congrés, Antoni Duran i Lleida, va reclamar al popular que demostrés amb proves que realment hi ha una hipotètica nova negociació amb la banda terrorista ETA o, altrament, «el millor que pot fer és callar», *va sentenciar**.

D'altra banda, dels vuit casos en què apareix *sentenciar*, observem que en set de les ocurrències s'empra com a transitiu, mentre que només en un cas, ([...] *i Vadoz sentencia amb un xut llunyà en el descompte*), s'usa com a intransitiu. Dels set casos en què apareix un argument intern, en sis d'ells (dins l'àmbit esportiu) està complementat per l'argument intern *la lliga*. En aquest sentit, i considerant l'alt índex de repetició que presenta el sintagma *sentenciar la lliga*, podríem afirmar que es tracta d'una metàfora lexicalitzada i molt integrada en la llengua

De la mateixa manera, per bé que de forma no tan manifesta (com hem vist, la resta de verbs no tenen un índex de repetició tan elevat), altres verbs neològics amb repeticions dins el corpus presenten aquesta mateixa característica, és a dir, que apareixen acompanyats d'arguments (tant interns com externs) molt concrets; això fa que s'identifiqui el neologisme en qüestió amb un determinat àmbit d'ús. Així, tenim: *foradar (la porteria), buidar-se (el migcampista, Pepe)*. Altres verbs neològics

registrats més d'una vegada en la base de dades, com *desmarcar-se*, o *noquejar*, apareixen en tots els casos (quatre i tres, respectivament) en una mateixa àrea temàtica, la política. Curiosament, hem observat que ambdós verbs apareixen documentats en els diccionaris d'exclusió amb accepcions que els relacionen amb el món de l'esport, una dada que indueix a pensar que s'ha establert una analogia entre el món de l'esport, més concret i tangible, amb el de la política, on els fets i les situacions resulten més abstractes al nostre pensament.

Altres aspectes que hem tingut en compte en aquest estudi són la conjugació a què pertanyen els verbs del corpus de treball i el seu règim sintàctic, així com un possible canvi de règim verbal respecte del significat documentat.

2.1.3. La conjugació dels neologismes verbals

Pel que fa a la conjugació, i tal com es veu clarament en el gràfic 3, predominen àmpliament els verbs de la primera conjugació, ja que representen el 96,22 % del total.

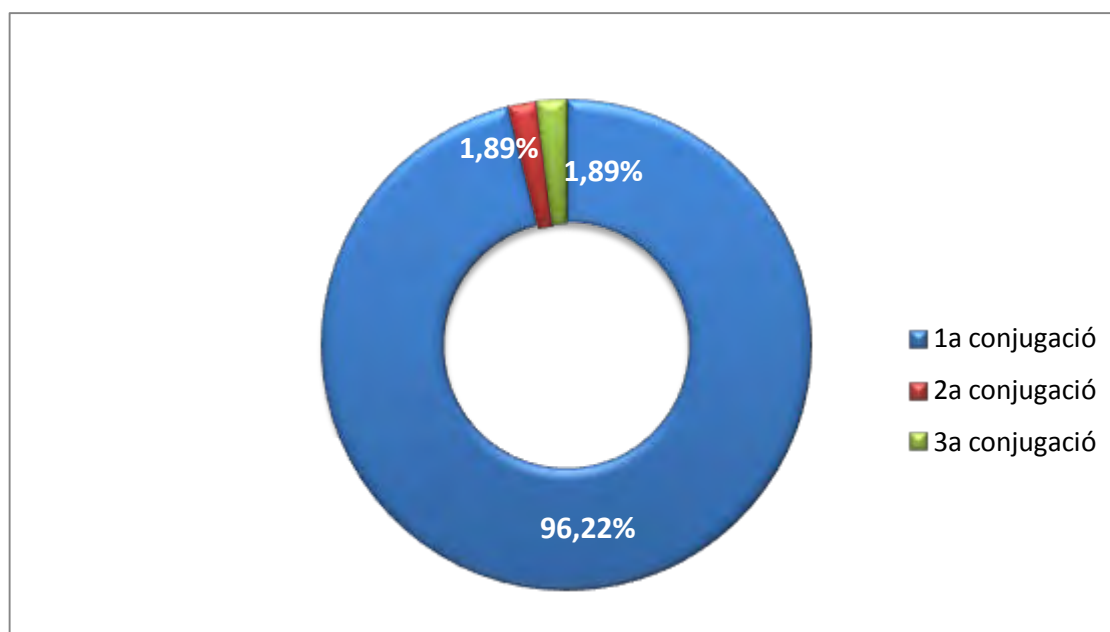
Pel que fa a aquesta dada, no hem trobat cap explicació i, com ocorre amb la resta de resultats, potser caldria contrastar-la amb estudis realitzats amb corpus de dades més extensos i diversos. De tota manera, el resultat hauria de distar molt de l'obtingut en la nostra anàlisi per no poder afirmar que el neologisme semàntic verbal prototípic en català pertany a la primera conjugació, ja que no es tracta d'una dada que sembli estar relacionada amb les característiques del procés de detecció amb què treballa l'Observatori.

Amb tot, el fet que gairebé la totalitat dels neologismes semàntics verbals siguin de la primera conjugació apareix com una tendència generalitzada dins els neologismes verbals, independentment de quin hagi estat el procés de formació de la nova unitat verbal. Així ho van constatar Ginebra i Rull en un estudi realitzat el 2008, on, en analitzar els neologismes verbals de la base de dades de l'OBNEO, van concloure que tots els verbs neològics pertanyien a la primera conjugació o a la tercera incoativa¹⁸ (una altra dada que coincideix amb els resultats de la nostra anàlisi, ja que els dos verbs

---

¹⁸ Encara que els autors no especifiquen en quina proporció pertanyen els neologismes verbals a una o altra conjugació, nosaltres hem comptabilitzat que, en la llista de 306 verbs sobre la qual han treballat, hi ha un total de 10 verbs de la 3a conjugació (un 3,2%), 7 dels quals són incoatius (un 2,28%) i 3 són purs (un 0,98%).

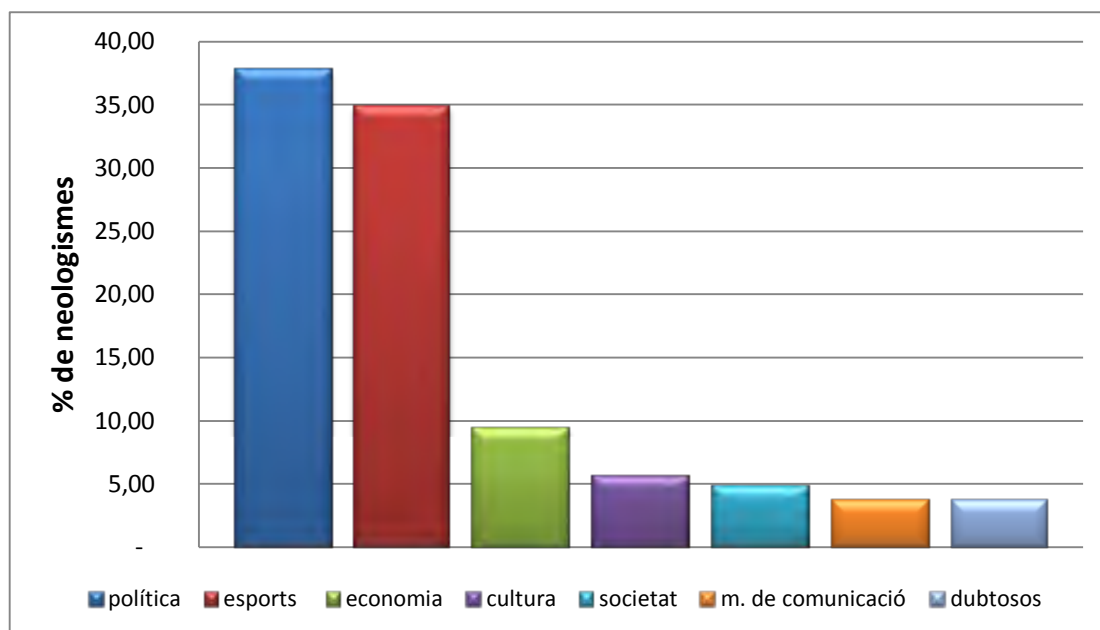
del corpus de treball que pertanyen a la tercera conjugació són *amanir* i *cruspir*). Val a dir, però, que, malgrat aquesta afirmació que els autors fan en la introducció del seu treball, en les llistes de verbs neològics que s'hi inclou apareixen alguns verbs de la segona conjugació, com ara *beure*, *atendre* o *entendre*, i ho fan en una proporció força similar a la registrada entre els neologismes verbals semàntics del nostre corpus (al voltant d'un 3%).

Gràfic 3: la conjugació del verb neològic

2.1.4. Àmbits temàtics d'ús dels neologismes verbals

El darrer aspecte que analitzem en aquest apartat és el de l'àmbit temàtic d'ús. Les àrees on hem comptabilitzat més neologismes són, en primer lloc, la de la informació política, amb un 37,75% del total de noves unitats verbals, i en segon lloc la de l'esport, amb el 34,90%. En el gràfic següent es pot veure aquesta distribució, així com els percentatges de neologismes semàntics verbals presents en altres àrees temàtiques menys productives. La columna de *dubtosos* correspon a aquells casos difícils de classificar en un domini temàtic concret, ja que el neologisme apareix en un context d'ús insuficient, com ara : *El més probable és que cap d'aquestes fórmules fantasioses *qualli**, o *El grup ha vist ara com els seus projectes *se solapen* amb una de les ZDP ara adjudicades, etc.*

Gràfic 4: àmbits temàtics d'ús

En analitzar els àmbits temàtics d'aparició dels neologismes, hem constatat una altra dada que confirma la tendència present en els resultats obtinguts de l'anàlisi dels paràmetres anteriors: la dificultat de generalitzar les característiques del verb neològic. Hem volgut comprovar si els neologismes que compten amb més d'una ocurrència en el corpus de treball es repeteixen en la mateixa àrea d'ús, i el resultat ha estat força heterogeni, tal com mostra la taula següent:

neologisme verbal (repeticions)	Àmbit temàtic						
	Política	Esports	Economia	Cultura	Societat	Mitjans de comunicació	Dubtosos
Ballar (2)			1				1
Blindar (4)	1	3					
Buidar-se (2)		2					
Carregar-se (3)	2			1			
Desmarcar-se (4)	4						
Disparar (2)				1	1		
Foradar (2)		2					
Maquillar (4)	2	2					
Noquejar (3)	3						
Radiografiar (2)	2						
Recolzar (3)	2		1				
Retallar (3)			3				

neologisme verbal (repeticions)	Àmbit temàtic						
	Política	Esports	Economia	Cultura	Societat	Mitjans de comunicació	Dubtosos
Segellar (3)	1	2					
Sentenciar (8)	1	7					

Taula 1

Llevat d'algunes excepcions, com *buidar-se*, *desmarcar-se*, *foradar*, *noquejar*, *radiografiar* o *retallar*, en què totes les ocurrències apareixen en un mateix àmbit d'ús (inclouríem també el cas de *sentenciar*, on 7 de les 8 ocurrències registrades en el corpus són en un context esportiu), la resta de neologismes no s'associen a una àrea concreta. Com en el cas d'altres paràmetres, però, caldria fer aquesta anàlisi amb un corpus més extens i divers per tal de confirmar la validesa d'aquesta afirmació.

2.2. A la recerca d'una classificació dels neologismes semàntics verbals: anàlisi sintacticosemàntica

Tal com hem explicat en la introducció, un dels objectius d'aquest treball és mostrar que la resemantització verbal –que, d'acord amb un dels supòsits de què partim, s'origina a partir del procés cognitiu metafòric– sol anar acompanyada de canvis sintàctics i/o semàntics en el nou predicat verbal. Per tal d'acomplir aquest objectiu, hem dut a terme una anàlisi qualitativa, més afinada, centrada en l'estudi dels canvis sintacticosemàntics detectats en la predicació del nou verb respecte del verb documentat. Els resultats de l'anàlisi, els quals exposem a continuació, ens permetran validar, o refutar, el supòsit segons el qual el sentit metafòric del nou verb està relacionat amb aquests tipus de canvis. Alhora, aquesta anàlisi ens ha de servir, també, per intentar trobar una possible classificació dels neologismes verbals.

Tal com expliquen Guilbert (1975), Bastuji (1974) o Tamba-Mecz (1981), són els trets semàntics inherents a cada paraula els que regeixen les regles de combinació entre els mots, de manera que si aquests trets canvien es produeix una ruptura d'aquestes regles i apareix un nou sentit del verb, per tant, un neologisme verbal. Referent a la naturalesa sintàctica del neologisme semàntic verbal, Guilbert (1975: 73) sosté que «Le cadre syntaxique de la réalisation du néologisme sémantique varie selon la catégorie du terme qui submit la mutation». A partir d'aquesta afirmació, l'autor destaca que el sentit

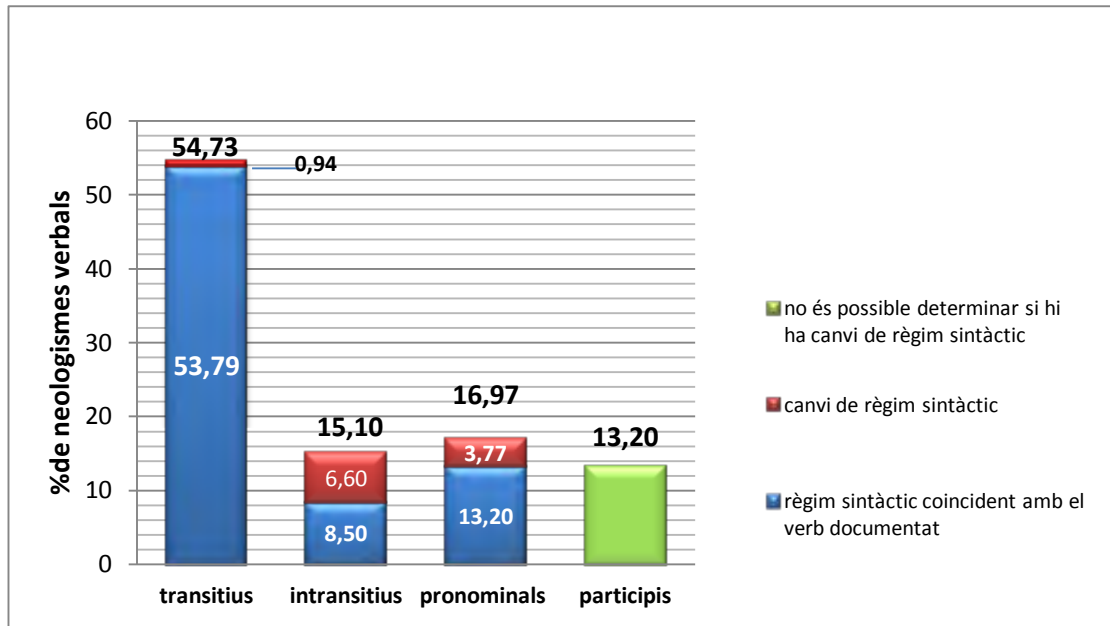
figurat d'una unitat verbal té lloc, bé pels trets semàntics del sintagma subjecte, bé pels del complement directe, o pels d'ambdós conjuntament. És basant-nos en aquestes observacions que hem establert els tipus de canvi que podem observar entre els trets semàntics dels arguments del verb neològic i els del verb no neològic. Així, el canvi sintàctic, afecta l'estructura argumental del nou verb (ja sigui per la pèrdua d'algun argument o per l'aparició de nous arguments respecte del verb primitiu), mentre que el canvi semàntic té lloc quan els arguments verbals adopten uns trets semàntics diferents als del verb originals. Com veurem més endavant, en alguns casos aquests canvis apareixen combinats en un mateix neologisme.

Una de les dades que hem constatat en analitzar els neologismes des del punt de vista sintàctic és que el verb transitiu és el més propens a adoptar un sentit metafòric, fet que ens remet, de nou, a l'estudi de Ginebra i Rull, on s'afirma que «probablement l'explicació és que el complement [directe] esdevé necessari perquè especifica la metaforització» (2008: 388). En aquest sentit, com veurem més endavant, en analitzar els canvis de trets semàntics que presenten els arguments del verb neològic, el CD apareix com l'argument més productiu a l'hora d'experimentar aquests canvis. Així, tenim que més de la meitat dels neologismes verbals, 58 (un 54,73%) són transitius, tenint en compte que en un cas (un 0,94%) hi ha hagut un canvi de règim sintàctic: *oxigenar* (ja que, segons l'OBNEO, el nou significat és neològic respecte de l'accepció d'ús pronominal documentada al diccionari)¹⁹. Pel que fa als altres tipus de verbs, n'hi ha 16 d'intransitius (un 15,10%) –després que 7 (un 6,60%) hagin experimentat un canvi de règim sintàctic (els verbs de referència eren transitius)– i 18 de pronominals (un 16,97%), 5 dels quals (un 3,77%) provenen d'un verb de referència transitiu.

En el gràfic següent podem veure representada la proporció de neologismes verbals del corpus de dades en funció del règim sintàctic: transitiu, intransitiu, pronominal o participi.

---

¹⁹ GDLC: «2 *pron col·loq* Airejar-se, respirar aire pur. *Ens agrada anar a la muntanya per oxigenar-nos*».

Gràfic 6: el règim sintàctic dels neologismes verbals

En primer lloc, observem que hi ha una clara tendència entre els neologismes verbals a conservar el règim sintàctic del verb documentat, en especial en els verbs transitius, tal com indica el predomini de la part blava de les primera columna. El gràfic 6 també mostra els casos en què hi ha hagut un canvi de règim sintàctic respecte del verb primitiu, representats per la part vermella de la columna. En aquest sentit, i abans de continuar exposant els resultats d'aquest apartat, cal que puntualitzem alguns aspectes sobre el criteri que hem seguit per a determinar si el nou verb ha patit aquest canvi sintàctic. Hem considerat que la nova unitat ha experimentat un canvi de règim sintàctic en els casos en què hi ha una pèrdua d'argument o arguments verbals respecte del verb documentat, o bé en els que el nou verb passa a regir un complement inexistent en l'estructura argumental del verb primitiu. A l'hora d'aplicar aquest criteri, hem comparat el règim del nou verb en el context d'ús (que apareix en l'annex 2) amb el del verb documentat. En aquest sentit, hem pres com a referència l'accepció que l'OBNEO ha considerat com a significat respecte del qual s'ha creat el neologisme. En els casos en què a la fitxa de l'OBNEO no s'indica aquesta dada, hem pres com a significat de referència el de l'accepció que nosaltres hem cregut més propera al nou verb (com és el cas d'*enrocar-se*, el qual hem considerat que és neologisme respecte de l'accepció transitiva i, per tant, que sí que hi ha hagut un canvi de règim verbal). En altres casos, hem optat per determinar que no s'ha experimentat aquest tipus de canvi, per bé que són

neologismes on això no queda del tot clar. Es tracta de verbs dels quals es fa difícil determinar a partir de quina de les accepcions documentades al diccionari s'ha creat el nou significat, com *carregar-se* o *desmarcar-se*, ja que el sentit amb què s'usa en les tres ocurrències en què apareix en el corpus de dades no té relació amb cap d'elles, ni amb la d'ús transitiu, ni amb la d'intransitiu ni tampoc amb la de pronominal.

En aquest sentit, podríem considerar que aquests neologismes són manlleus del castellà (més que no pas resemantitzacions), ja que els significats amb què apareix en cadascuna de les ocurrències es troben documentats en el DRAE: a *Fixeu-vos que els que es queixen són socialistes, crec que és una manera de *carregar-se* la possible nova llei i Tots dos volen seguir arreplegant vots, i en Nadal *carregar-se* Catalunya amb pisos i més pisos, o xalets i més xalets*, on prendria el significat de «romper, estropear algo» o a *Isabel-Clara Simó explica que la primera temptació a l'hora de pensar aquests relats va ser *carregar-se* els homes*, on el sentit seria el de «Derrotar, dominar a algú per la fuerza de la razón».

D'altra banda, hem constatat que en 7 dels 16 verbs intransitius i en 5 dels pronominals hi ha hagut un canvi de règim sintàctic, ja que el verb primitiu a partir del qual s'ha format el neologisme tenia una estructura sintàctica que regia CD, mentre que en el nou verb, ja sigui intransitiu o pronominal, aquest argument desapareix. En aquest sentit, les xifres obtingudes en la nostra anàlisi mostren un cert distanciament amb els resultats de l'estudi de Ginebra i Rull, on els autors afirmen que «La tendència en els neologismes verbals és la de fer augmentar la proporció de verbs que regeixen complement directe» (2008: 379). El resultat que nosaltres hem obtingut, en canvi, indica que els neologismes verbals formats per resemantització (els autors parlen dels neologismes verbals en general) presenten una tendència a l'inversa, ja que hem comptabilitzat un 11,32% de verbs que en el procés de formació del neologisme han passat de ser transitius a intransitius, per tant, que han deixat de regir un CD. En canvi, només hem trobat un cas de transitivització, *oxigenar*, que prové d'un verb de referència d'ús pronominal).

Hi ha una altra dada reflectida en el gràfic que cal comentar; és la columna dels participis (en color verd), corresponent al 13,20% dels neologismes semàntics verbals. En aquests casos, no és possible determinar si s'ha produït un canvi de règim sintàctic o

no, ja que funcionen com a adjectius. El motiu que hagin estat documentats per l'OBNEO dins la categoria verbal és, tal com s'explica en el protocol de buidatge (Observatori de Neologia, 2004b: 17), perquè provenen d'un verb no documentat en els diccionaris del corpus d'exclusió, per tant d'un verb neològic. A més, en funcionar com a adjectius, els hem bandejat a l'hora d'analitzar l'estructura argumental del neologisme verbal, ja que el context d'aparició d'un neologisme adjectival se situa dins el SN. Així, per dur a terme l'anàlisi sintacticosemàntica hem treballat amb un corpus depurat de 92 verbs, format únicament pels neologismes verbals de formes flexionades.

Per tal d'estudiar la variació dels trets semàntics dels arguments verbals, hem comptabilitzar el nombre de vegades en què apareix l'argument o grups d'arguments verbals que mostren aquest tipus de canvi, i n'hem fet una classificació a partir del funcionament sintàctic del verb neològic. La informació relativa a aquesta part de l'anàlisi es troba distribuïda en dues taules. En la primera (taula 2), podem veure quins són els arguments més productius a l'hora d'adoptar nous trets semàntics, classificats segons el tipus de verb (transitiu, intransitiu o pronominal) i tenint en compte si el verb neològic presenta o no un canvi de règim sintàctic. En la segona (taula 3), es mostra aquesta mateixa classificació però amb la relació dels verbs que corresponen a cada tipus, seguit d'un número entre parèntesi que indica la posició que ocupa el neologisme tant en les fitxes de l'OBNEO (annex 1), com dins la taula d'anàlisi de dades (annex 2), on es poden veure el context d'ús i el tipus de canvi de règim del neologisme, entre d'altres.

Arguments o grups d'arguments amb canvi de trets semàntics	nombre de verbs	TRANSITIUS		INTRANSITIUS		PRONOMINALS	
		Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic
Subjecte (SUBJ)	14 (15,21%)	0	1	3	5	4	1
Complement directe (CD)	22 (23,91%)	1	21	0	0	0	0
Complement de règim verbal (CRV)	3 (3,26%)	0	0	0	1	0	2
SUBJ / CD	25 (27,17%)	0	24	0	0	0	1
SUBJ / CRV	12 (13,04%)	0	0	1	2	1	8
CD / CRV	5 (5,43%)	0	5	0	0	0	0
En cap argument (Ø)	11 (11,95%)	0	5	4	1	0	1

Taula 2

Arguments o grups d'arguments amb canvi de trets semàntics	nombre de verbs	TRANSITIUS		INTRANSITIUS		PRONOMINALS	
		Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic
Subjecte (SUBJ)	14	0	foradar (61)	arrasar (8) quallar (86, 87)	ballar (12, 13) bordar (19) germinar (64)	blindar-se (18) buidar-se (20,21) disparar (45)	enquistar-se (51)
Complement directe (CD)	22	oxigenar (78)	aprimar (7) carregar-se (22) colar (25) contemplar (27) cuinar (29) descongelar (32) desgranar (34) esquarterar (59) firmar (60) maquillar (71, 72) noquejar (76) pilotar (79) relligar (94) retallar (97) segellar (103, 104) sentenciar (106, 108) ventilar (121) visionar (122)	0	0	0	0
Complement de règim verbal (CRV)	3	0		0	sentenciar *(107)	0	Arrugar-se*(10) doctorar-se *(46)
SUBJ / CD	25	0	amanir (3) apallissar (6)	0	0	0	cruspir-se (28)

Arguments o grups d'arguments amb canvi de trets semàntics	nombre de verbs	TRANSITIUS		INTRANSITIUS		PRONOMINALS	
		Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic
			blindar (15) descavalcar (31) disparar (44) encendre (47) fregar (63) maquillar (69, 70) massacrar (73) quallar (85) radiografiar (88) recolzar (91, 92) retallar (99) sacsejar (101) saltar (102) segellar (105) sentenciar (109, 110, 111, 112, 113) tutejar (119)				
SUBJ / CRV	12	0	0	beure (14)	recalar* (90) escorar-se (58)	blindar (16)	desmarcar-se* (36, 37, 38, 39) despenjar-se* (41, 42) solapar-se* (114) enrocar-se (53)
CD / CRV	5	0	blindar (17) carregar-se (23) envernissar (56) trenar (118) injectar (67)	0	0	0	0

Arguments o grups d'arguments amb canvi de trets semàntics	nombre de verbs	TRANSITIUS		INTRANSITIUS		PRONOMINALS	
		Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic	Amb canvi de règim sintàctic	Sense canvi de règim sintàctic
En cap argument (Ø)	11	0	afusellar (1) carregar-se (24) defensar (30) foradar (62) rescatar (96)	anotar (4) colpejar (26) pintar (80) retallar (98)	remar (95)	0	agenollar (2)

Taula 3

*Aquests verbs, tot i que conserven el règim sintàctic del verb de referència, passen a regir un CP que no formava part de l'estructura argumental original.

Com podem observar en la taula 2, el nou significat que adopta el verb va associat, en la majoria dels casos (un 88%), a una variació de les característiques semàntiques dels arguments verbals, mentre que són pocs els casos (un 12%) en què el nou verb conserva els trets semàntics del verb primitiu. Pel que fa als arguments que experimenten aquest tipus de canvi, hem constatat que els més productius són, gairebé en la mateixa proporció, el complement directe (CD), en 52 dels 92 neologismes del corpus depurat, i el subjecte (SUBJ), en 51 ocurrences. Ambdós arguments poden presentar aquests canvis, tal com s'indica en la taula, de dues formes: en solitari o com a part d'un conjunt de constituents oracionals. Ja sigui d'una manera o de l'altra, aquestes diferències respecte del verb original donen pas a la creació d'un nou verb amb una estructura lèxica pròpia, ja que els seus constituents no conserven els trets semàntics del verb respecte del qual és neològic.

Pel que fa al grup de neologismes que presenten una combinació dels dos tipus de canvis, cal especificar que en la taula 3 hem incorporat un nou criteri respecte de les dades que apareixen en el gràfic 6, on apareixia el percentatge de verbs de cada tipus (transitiu, intransitiu i pronominal) i el dels casos que havien experimentat un canvi en aquest aspecte. Així, en aquesta ocasió hem diferenciat dos tipus de verbs, els que canvien de règim sintàctic respecte del verb primitiu (són els neologismes que apareixen en les columnes que indiquen aquest canvi, dins la taula 3), i els que, tot i conservar-lo, han passat a regir un complement inexistent en l'estructura del verb original, en general, un CRV (són els neologismes marcats amb un asterisc). Tenint en compte aquestes puntualitzacions, 25 neologismes (un 27,17%) presenten un canvi de règim sintàctic combinat amb un canvi de trets semàntics en els arguments: 14 (un 15,21%) del primer tipus, i 11 (un 11,95%) del segon.

Per tal de fer més entenedora aquesta part de l'anàlisi, a continuació explicarem els canvis semàntics dels arguments verbals mitjançant els contextos d'ús d'alguns dels neologismes del corpus de treball, i seguint la classificació amb què apareixen en la taula 2:

- a) CD: Si prenem com a exemple un dels verbs del corpus de dades, *esquarterar*, veiem que dins la frase *Per quin full de ruta el felicita? Pel d'intentar *esquarterar* i acabar amb la llengua del país?*, l'argument intern CD de la

nova accepció presenta un canvi en els trets semàntics respecte del verb de referència. Així, mentre que el verb documentat selecciona un SN (complement directe) [+concret] (un cos, una cosa), *la llengua del país*, no conté aquest tret semàntic, sinó que és [+abstracte].

- b) SUBJ: en l'enunciat *El mercat continua *ballant* en un jardí tancat pels 10.700 punts i els 11.200 [...]*, l'argument extern de *ballar* no conté el tret [+concret] que requereix l'accepció²⁰ respecte de la qual, segons l'OBNEO, és neològic el significat amb el qual s'empra en aquesta frase, sinó que el nou verb s'acompanya d'un SUBJ [+abstracte]. Com en l'exemple anterior, aquí, el sentit metafòric del nou verb expressa una idea abstracta (la inestabilitat) mitjançant una idea concreta (una cosa que trontolla damunt d'una base), cosa que s'aconsegueix mitjançant una relació d'analogia per la qual l'argument extern, *el mercat* (s'entén que de valors), adopta el tret [+concret] d'*una cosa*.
- c) CRV: com a exemple de complement preposicional regit per un nou verb tenim l'enunciat *El suís, que va arribar en aquesta prova després de *doctorar-se* en el Tour de Flandes, va complir amb escriu el seu paper de gran favorit de cara al triomf final i en la seva victòria es va permetre recórrer relaxat els dos darrers quilòmetres*. L'estructura argumental del verb de referència no demana un argument intern, i l'extern, per la seva part, compleix les regles de combinació semàntica, de manera que el complement *en el Tour de Flandes* funciona com a element metaforitzador. En cas que no aparegués aquest complement es podria interpretar que el verb *doctorar-se* s'està emprant amb el significat recte, i no amb el neològic: *El suís, que va arribar en aquesta prova després de *doctorar-se*, va complir amb escriu el seu paper de gran favorit de cara al triomf final i en la seva victòria es va permetre recórrer relaxat els dos darrers quilòmetres*, on podem entendre que *el suís* va córrer una cursa després d'haver obtingut un títol de doctor en qualsevol disciplina acadèmica. D'altra banda, cal remarcar que, també en aquest cas, el CP és un complement regit pel nou verb (un CRV), mentre que en el verb de referència un CP introduït

---

²⁰ DIEC2: «3.1. intr. Una cosa, no estar segura sobre la seva base, no estar ben fixada, venir baldera. *Aquesta taula balla: l'heu de falcar*».

per *en* seria un adjunt (CCL): doctorar-se en *la Universitat de Barcelona*, per exemple.

- d) SUBJ / CD: amb tot, tal com mostren les dades de la taula 2, hem observat que el més freqüent és que la metaforització del verb vagi associada al canvi de trets semàntics de l'argument extern i l'argument intern CD simultàniament, un fenomen que té lloc en 25 de les 92 ocurrències (un 27,17%). Si prenem com a exemple per explicar aquesta situació l'enunciat *el Vélez va *cruspir-se* l'Independiente al barri de Liniers*, veiem que el verb primitiu respecte del qual és neològic *cruspir-se* regeix un subjecte [+animat] (“menjar-se amb delit”)²¹ i un CD [+comestible], mentre que el nou verb està regint un subjecte [-animat]²² i un CD [-comestible]: un equip de futbol. Un altre cas semblant el trobem a *Un empat (2-2) al Bernabéu i una victòria local (2-1) al Camp Nou van *segellar* el pas del Barcelona [...]*, on tant l'argument extern com l'intern del neologisme *segellar* han adoptat uns nous trets semàntics respecte dels arguments del verb primitiu: “algú [+humà] segella una cosa [+material]”, mentre que el nou verb selecciona un SUBJ i un CD [+abstracte]. Així, aquests exemples són una mostra de com el sentit metafòric del neologisme verbal compleix la funció de facilitar la comprensió d'idees abstractes, com poden ser *guanyar* o *decidir*, mitjançant accions més properes i quotidianes, com *cruspir* o *segellar*.
- e) SUBJ / CRV: aquesta combinació d'elements que experimenten canvi de trets semàntics es troba únicament en verbs neològics intransitius i pronominals. Així, a *El Partit Popular *s'escora* cap a l'espanyolisme*, observem que el SUBJ presenta diferències respecte del verb de referència, ja que el verb *escorar* selecciona un argument extern [+material] i molt concret, una nau, mentre que el nou verb regeix un SUBJ [+abstracte]: un partit polític. En aquest cas, de nou, s'ha establert una relació d'analogia per la qual es vol expressar una idea abstracta, com és una tendència política, mitjançant una altra de més concreta i “visible”, com és la inclinació d'una nau.

---

²¹ Definició de *cruspir* al DIEC2 i al GDLC.

²² Tot i que podríem considerar que *el Vélez* sí que conté el tret [+humà], en tant que es tracta d'un equip de futbol, per tant, un col·lectiu de persones, és un subjecte que no pot realitzar l'acció de *cruspir* en el sentit original.

- f) CD / CRV: el neologisme *envernissar* a *Figura d'estil per *envernissar** *d'hiperrealitat els codis de cinema bèl·lic*, apareix acompanyat d'un SN argument intern [-concret], mentre que el que demana el verb documentat és [+concret]: «donar una capa de vernís (a una cosa)», tal com recullen els dos diccionaris del corpus lexicogràfic. Amb tot, a part d'aquesta alteració semàntica que indica l'ús metafòric del nou verb, el complement *d'hiperrealitat* apareix com un CRV necessari per acabar de completar el sentit neològic del verb. De nou, el procés metafòric ajuda a entendre un concepte tan abstracte com el que vol expressar aquest enunciat (el cinema bèl·lic hiperrealista), a partir d'una acció concreta com *envernissar*.

En altres neologismes, però, la metaforització del verb no implica el canvi de trets semàntics en els arguments verbals, per bé que sí que poden mostrar canvis sintàctics respecte de l'accepció no neològica del verb; són els casos indicats a la taula anterior amb el símbol Ø. Per exemple, a [...] *que han cedit un parcial de 0-10, després de quedar-se sense *anotar* durant més de tres minuts, cosa que li ha donat novament vida als grecs*, on sí que hi ha hagut un canvi de règim sintàctic respecte del verb d'origen – de transitiu a intransitiu– pel qual deixa de regir un CD i passa a ser d'ús absolut. Tant en casos com aquest, com en d'altres on el verb no mostra, tampoc, un canvi d'arguments que especifiqui la metaforització del nou verb, cal recórrer al context textual per poder entendre completament el significat del nou verb. En aquest sentit, alguns dels contextos d'ús d'aquests tipus de neologismes apareixen complementats en la base de dades –tal com s'aconsella en el protocol de buidatge de l'OBNEO (Observatori de Neologia, 2004b: 10)– amb referències que ajuden a interpretar-ne adequadament el significat. Aquests elements poden ser: l'oració anterior, (*Castro controla una pilota a la frontal de l'àrea gran i *afusella* César.*), la posterior (*La importància de *colpejar* primer. Ahir va començar la prèvia del serial de clàssics, el més esperat de l'any*), o una nota explicativa (*[Peu de foto d'un partit de bàsquet] L'eslovè Lorbek *defensa* el lituà Lavrinovic.*)

3. Conclusions

La creació de neologismes semàntics és un fet estretament relacionat amb processos no sistemàtics, com ara el procés cognitiu metafòric. En aquest sentit, alguns dels resultats obtinguts en l'anàlisi de les dades són força heterogenis i interpretables, raó per la qual es fa difícil determinar una caracterització dels neologismes semàntics que en permeti una classificació.

Amb tot, l'anàlisi que hem dut a terme ens ha permès, tal com ens proposàvem a l'inici del treball, conèixer millor la neologia semàntica verbal en català, ja que, per una banda, hem constatat una sèrie de dades de caràcter general sobre els neologismes, i, per l'altra banda, hem observat algunes tendències pel que fa als aspectes semàntics i sintàctics dels nous verbs. Creiem que és interessant fer-les constar –per bé que caldria confirmar-les amb l'estudi d'un corpus més extens– de cara a nous treballs de recerca sobre la tipologia i classificació de la neologia semàntica verbal en català a partir de la relació entre la sintaxi i la semàntica de les noves formes verbals. Però sobretot, els resultats de l'estudi han servit per validar els supòsits de partida que indicàvem en la introducció d'aquest TFC. Des del nostre punt de vista, l'anàlisi dels canvis de trets semàntics en els arguments dels neologismes verbals ha palès que la relació d'analogia entre els arguments del nou verb i els del verb de referència aporta un sentit metafòric al neologisme verbal. D'altra banda, els resultats confirmen que la resemantització, com a procés de formació de neologismes semàntics verbals, comporta, en la majoria dels casos, uns canvis semàntics i/o sintàctics en el predicat verbal, ja que tan sols en un 7,60% de les ocurrències analitzades, els arguments verbals no experimenten cap canvi.

A continuació, passem a recapitular alguns dels resultats obtinguts en l'anàlisi:

- a) En primer lloc, hem constatat que els neologismes semàntics representen una proporció molt baixa dins la neologia registrada en les bases de dades de l'OBNEO. Aquesta dada s'explica, en part, pel procés manual amb què es detecta la neologia semàntica.
- b) Una altra dada que es confirma és que el verb neològic es caracteritza per presentar un baix índex de repeticions en el corpus (tan sols un 20% apareix documentat més d'una vegada). Pel que fa als lemes documentats més d'una

vegada en el corpus, mostren una diversitat quant als aspectes semàntics i sintàctics que hem analitzat. Així, un mateix lema pot aparèixer registrat quatre vegades presentant diferents variacions d'arguments o dels trets semàntic dels arguments (per exemple, *carregar-se*), mentre que d'altres, com *desmarcar-se*, presenten una regularitat en aquest sentit (vegeu la taula 3).

- c) Pel que respecta a la conjugació verbal dels neologismes, apareix com a dada a destacar que un 96,22% dels verbs neològics del corpus de dades pertany a la primera conjugació. Com ja hem comentat, no hem trobat cap explicació a aquest fet.
- d) L'àmbit temàtic d'ús dels neologismes verbals tampoc no sembla un factor determinant de cara a caracteritzar-los. Com hem vist en la taula 1, molts dels verbs que apareixen registrats més d'una vegada en el corpus ho fan en contextos temàtics distints (*disparar*, *maquillar* o *segellar*). Però també hem trobat d'altres que presenten una certa estabilitat en aquest sentit (*noquejar*, *retallar* o *sentenciar*). En alguns d'aquests casos, pensem que una causa d'aquesta "estabilitat" podria ser el fet que la forma neològica en català aparegui recollida al DRAE com a accepció, i que, per tant, podrien ser considerats com a calcs del castellà.
- e) En analitzar els canvis semàntics i sintàctics que presenten els neologismes, hem observat les següents tendències: en primer lloc, el complement directe i el subjecte són els arguments més productius a l'hora d'adoptar nous trets semàntics. D'altra banda, els verbs intransitius i els pronominals són els més propensos a experimentar canvis en l'estructura sintàctica.
- f) En relació al sentit metafòric, hem constatat una tendència, força generalitzada, segons la qual el canvi de trets semàntics detectat en els arguments verbals va de l'abstracte al concret. Així, com hem vist en la descripció de les dades, s'estableixen relacions d'analogia entre dos dominis que permeten entendre idees abstractes en termes més concrets. Hem comentat, per exemple, el cas dels verbs neològics *desmarcar-se* i *noquejar*, que utilitzats en l'àmbit polític faciliten la comprensió de conceptes abstractes i difícils d'entendre pel nostre pensament, ja que s'expressen en termes propis d'un altre àmbit, l'esportiu, on

les idees són més concretes i “tangibles”. Alhora, però, en l'àmbit esportiu també hem trobat “préstecs” d'altres dominis lèxics per expressar idees pròpies de l'esport. Així, mitjançant l'analogia amb accions més properes i concretes, com *cruspir-se*, *foradar* o *buidar-se*, el sentit metafòric del nou verb facilita la comprensió d'idees com guanyar aclaparadorament, marcar un gol imparable o esforçar-se molt en el camp de joc.

Amb tot, d'aquestes tendències es desprèn que, en la majoria dels casos, un 88% (81 verbs), el tipus de canvi que es troba darrera la formació d'un neologisme semàntic és el que afecta els trets semàntics dels arguments verbals. D'aquest percentatge, un 27,17% (25 verbs) mostra una combinació dels dos tipus de canvi, tant del semàntic com del sintàctic. D'altra banda, tan sols el 4,40% (4 neologismes: *anotar*, *colpejar*, *pintar* i *retallar*), presenta canvis únicament en l'estructura sintàctica, sense registrar cap variació en els trets semàntics dels arguments. Són casos en què el neologisme, d'ús intransitiu, prové d'un verb transitiu, raó per la qual el nou verb ha deixat de regir un CD.

Un altre grup és el que formen els 7 neologismes (un 7,60% del corpus depurat) que no presenten cap tipus de canvi. Són els casos en què, com ja hem comentat, cal recórrer al context textual per a trobar una referència que ens permeti entendre el sentit del nou verb. Aquesta dada, que ja hem comentat al començament de l'apartat de conclusions, confirma la validesa d'un dels supòsits de partida d'aquest treball: que la resemantització verbal sol aparèixer acompanyada, en la majoria dels casos, de canvis semàntics i/o sintàctics en el predicat verbal.

Així, doncs, a la vista dels resultats exposats fins ara, podríem dir que els neologismes semàntics verbals recollits per l'OBNEO, una part dels quals ha constituït el nostre corpus de treball, es caracteritzen perquè, com afirmen Ginebra i Rull (2010: 379), presenten un gran dinamisme respecte dels verbs documentats als diccionaris. No debades, la neologia semàntica no es crea mitjançant processos sistemàtics, sinó que intervé de manera molt important, com hem defensat al llarg d'aquest treball, les relacions d'analogia amb què el parlant posa en funcionament el procés cognitiu metafòric, cosa que dificulta enormement la documentació i classificació d'aquest tipus de neologismes.

4. Bibliografia

Banc OBNEO [en línia]. Barcelona: Observatori de Neologia (IULA – UPF).

<<http://obneo.iula.upf.edu/bobneo/index.php>>

Bastuji, J. (1974). “Aspects de la néologie sémantique”. A: *Langages*, vol. 8 n° 36, pàg. 6-19.

<http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/lgge_0458-726x_1974_num_8_36_2270>

Cabre, M. T. (2002). «La neologia efímera». A: Cabré, M. T.; Freixa, J.; Solé, E. (ed.). (2002). *Lèxic i neologia*. Barcelona: Observatori de Neologia, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra. Pàg. 113-29.

Cabré, M. T. (et al.). (2004) «La lexicografia i la identificació automatitzada de neologia lèxica». A: Battaner, M.P.; DeCesaris, J. (ed.). *DeLexicografia. Actes del I Symposium Internacional de Lexicografia*. (Barcelona, 16-18 de maig de 2002). Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra. Pàg. 287-294.

Cabré, M. T. (2009). «La classificació dels neologismes: una tasca complexa». A: *Les paraules noves: criteris per detectar i mesurar els neologismes*. Vic, Barcelona: Eumo; Universitat Pompeu Fabra. pàg. 11-37.

Cabré, M. T.; Estopà, R. (2009a). *Les paraules noves: criteris per detectar i mesurar els neologismes*. Vic/Barcelona: Eumo Editorial/Universitat Pompeu Fabra.

Cabré, M. T.; Estopà, R. (2009b). «Trabajar en neología en un entorno integrado en línea: la estación de trabajo OBNEO». A: *Revista de Investigación Lingüística*, núm. 12. Múrcia: Universidad de Murcia. Pàg. 17-38.

<<http://revistas.um.es/ril/article/viewFile/91231/87951>>

Cuenca, M. J.; Hilferty, J. (1999). *Introducción a la lingüística cognitiva*. Barcelona: Ariel.

Diccionari de la llengua catalana [en línia]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2007. <<http://dlc.iec.cat/>>

Diccionario de la lengua española [en línia]. Madrid: Real Academia Española, 2001. <<http://www.rae.es/rae.html>>

Domènech Bagaria, O. (2008). «Metodología de trabajo del Observatorio de Neologia del Instituto Universitario de Lingüística Aplicada de la Universidad Pompeu Fabra». A: *Neologismo y morfología*. Murcia: Servicio de Publicaciones. Pàg. 11-37.

Domènech, O. (et al.). (en premsa). «La neologia semàntica: anàlisi contrastiva i criteris de tipologització». A: *IV Seminari de Neologia (OBNEO)*.

Espinal, M. T; Ynglès, M. T. (2001). «L'estudi del lèxic i del significat a la gramàtica». A: M. Teresa Espinal (coord.). *Lexicologia catalana. Semàntica del mot i semàntica de l'oració*. Barcelona: UOC.

Estopà, R. (2009). «Neologismes i filtres de neologicitat: aspectes metodològics». A: Cabré, M.T.; Estopà, R. (2009). *Les paraules noves: criteris per detectar i mesurar els neologismes*. Vic/Barcelona: Eumo Editorial/Universitat Pompeu Fabra. Pàg. 39-49.

Feliu, J.; Martínez, L.; Salazar, R; Tadeo, B. (2009). «Els neologismes formats per resemantització». A: Cabré, M.T.; Estopà, R. (2009). *Les paraules noves. Criteris per detectar i mesurar els neologismes*. Vic/Barcelona: Eumo Editorial/Universitat Pompeu Fabra. Pàg. 89-111.

Folia, M.; Mayoral, C. (2004): «Neologia semàntica». A: Observatori de neologia, (2004). *Llengua catalana i neologia*. Barcelona: Meteora. Pàg. 192-215.

Freixa, J.; Solé, E. (2000). «Neologia descriptiva i aplicacions lexicogràfiques: el diccionari de paraules noves.» A: *La neologia en el tombant de segle*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística aplicada. Pàg. 155-165.

Garachana, M; Hilferty, J. (2011). «Semàntica». A: Climent Roca, S.; Mateu Fontanals, J. (coords.) (2011). *Gramàtica i cognició*. Barcelona: UOC. Pàg. 51-97.

Gran Diccionari de la Llengua Catalana [en línia]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998. <<http://www.diccionari.cat/>>

Guerrero Ramos, G.; Pérez Lagos, M. F. (2003). «Renovación léxica y diccionario: EL NUEVO MOLINER». A. *Estudios de Lingüística. Universidad de Alicante (ELUA)*. núm. 17. Alicante: Universidad de Alicante. Pàg. 345-366.
<http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/6181/1/ELUA_17_19.pdf>

Guilbert, L. (1975). *La créativité lexicale*. París: Larousse.

Ginebra, J; Rull, X. (2010). «Tendències en el règim sintàctic dels neologismes verbals: una aproximació». A: Cabré, M. T; Domènech, O; Estopà, R; Freixa, J; Lorente, M. (eds.). *Actes del I Congrés Internacional de Neologia de les Llengües Romàniques*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Sèrie Activitats, 22, Pàg. 375-389 (text disponible al CD).

Lakoff, G.; Johnson, M. (1991). *Metàforas de la vida cotidiana*. Madrid: Cátedra.

Observatori de Neologia. (1998). *Descripció quantitativa dels neologismes documentats durant l'any 1995 a la premsa en català*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra.

<<http://www.recercat.cat/bitstream/handle/2072/78/98inf023.pdf?sequence=1>>

Observatori de Neologia. (2004a). *Llengua catalana i neologia*. Barcelona: Meteora.

Observatori de Neologia. (2004b). *Metodologia del treball en neologia: criteris, materials i processos*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra.

<<http://www.recercat.cat/bitstream/handle/2072/84/04mon008.pdf?sequence=1>>

Rey, A. (1976). “Neologisme: un pseudo-concept?”. *Cahiers de lexicologie*, núm. 28, pàg. 13-17.

Sablayrolles, J. F. (2000). *La néologie en français contemporain*. París: Honoré Champion.

Sánchez Manzanares, M. C. (2009). «Procedimientos trópicos en la neología semántica: sistematicidad y creatividad.» A: *Revista de Investigación Lingüística*, núm. 12, Múrcia: Universidad de Murcia. Pàg. 17-38.

Tamba-Mecz, I. (1981). *Le sens figuré: vers une théorie de l'énonciation figurative*. Paris: Presses universitaires de France.

Tusón, J. (2009). *Això és (i no és) Allò*. Badalona: Ara Llibres.

5. Annexos

Annex 1: Corpus de neologismes (fixes de l'OBNEO)

PLATAFORMA OBNEO

Benvingut/uda [oqlb](#)

Gestió de fitxes

Gestió de fitxes

- Edició de fitxes
- Consulta BOBNEO
- Importació
- Importació NEOROM
- Exportació CVC
- Exportació per grup
- Estadístiques per entrada
- Estadístiques per període de temps
- Estadístiques per tipus de neologisme
- Consulta d'activitat

Consulta BOBNEO

Llengua:	Català
Tipus de buidatge:	Diaris
Origen:	Manual, Buscaneo
Grup:	Tots
Autor:	Tots
Neologisme:	Tots
Catgegoria gramatical:	Verb intransitiu, Verb pronominal, Verb transitiu
Tipus de neologisme:	Neologisme semàntic
Aspectes tipogràfics:	Tots
Àmbit geogràfic:	Tots
Font (diaris):	Tots
Codi de nota (diaris):	Tots
Data de publicació:	des de 01/01/2010 fins a 31/12/2011
Eliminar repetits:	No

S'han trobat 122 resultats

Pàgina 1 de 2 »

[consulta](#) [imprimir](#)

Anar a la pàgina: [vés](#)

1. **afusellar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Castro controla una pilota a la frontal de l'àrea gran i *afusella* César.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, ESP, 25, 27/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 20/10/2010, acp

2. **agenollar** v intr, S [\[1\]](#), Català, Manual

A penes havien passat vint-i-quatre hores de la presentació d'un llibre denigrador de na Maria Antònia Munar, a la qual acudiren tots els candidats de primera línia del Partit Popular, quan aquests mateixos personatges s'anaren a *agenollar* davant Munar perquè oblidats el greuge i els concedis el favor d'un pacte de govern.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 24/03/2010, OPIN, 4, 30/03/2010, mge, 14/05/2010, mge, 17/05/2010, acp

3. **amenir** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Activitats per a infants, ball de bot, bandes de música i les danses tradicionals dels gegants *amaniren* una jornada que es dedica a Rosa Bueno, finada el desembre passat i que tant treballa en l'àmbit associatiu palmesà.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, 56, 24/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 20/10/2010, acp

4. **anotar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Un triple de Terence Morris ha situat la màxima diferència del partit a favor dels catalans (54-34), que han cedit un parcial de 0-10, després de quedar-se sense *anotar* durant més de tres minuts, cosa que li ha donat novament vida als grecs.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 28/01/2010, ESP, 23/02/2010, sneo, 23/02/2010, sneo, 03/05/2010, fjo

5. **anotar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

El millor atac amb 79'6 punts *anotats* per enfrontament.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), El Punt, 27/02/2011, 01/03/2011, int, 30/11/2011, fjo, 30/11/2011, fjo

6. **apallissar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

L'Artesa Lleida *va apallissar* l'Alfés en un partit marcat pel mal arbitratge (4-1).

4, neologisme semàntic (GDLC), SEGRE, 08/02/2010, 16, 30/11/2010, jjm, 31/01/2011, acp, 31/01/2011, acp

7. **aprimar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

És el cas, per exemple, de la demanda d'*aprimar* l'administració, impulsar infraestructures estratègiques i fomentar l'esperit emprenedor.

estratègiques i fomentar l'esperit emprenedor.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 17/11/2010, ECON, 27, 04/02/2011, fjo, 04/02/2011, fjo, 16/02/2011, fjo

8. **arrasar** v intr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Per celebrar-ho (que avui sí que hi ha partit, no que ens ofeguim jugadors), donem la benvinguda al format mediàtic d'entreteniment que ara mateix *arrasa*: la roda de premsa d'entrenador de futbol.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 08/03/2011, 13/03/2011, int, 29/07/2011, fjo, 29/07/2011, fjo

9. **arremolinar-se** v pron, S [\[1\]](#), Català, Buscaneo

Estiguin tranquils els lectors que vulguin visitar l'acollidora Gran Bretanya i aturar-se davant de monuments, *arremolinar-se* a les portes d'una taverna o formar un nus de badocs.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 22/02/2010, 22/09/2010, amo, 17/11/2010, fjo, 17/11/2010, fjo

10. **arrugar-se** v pron, S [\[1\]](#), Català, Buscaneo

No *arrugar-se* davant les amenaces dels fanàtics i la falta d'assistència del consistori de Cunit.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 05/02/2010, 06/05/2010, fjo, 06/05/2010, fjo, 07/05/2010, fjo

11. **avalat** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Ordóñez *avalat* que allargar la jubilació sanejarà les pensions.

4, neologisme semàntic (DIEC2) (GDLC), PC, 24/02/2010, POLIT, 4, 28/06/2010, tgf, 28/07/2010, tgf, 10/09/2010, fjo

12. **ballar** v intr, S [\[1\]](#), Català, Manual

El mercat continua *ballant* en un jardí tancat pels 10.700 punts i els 11.200; serà aquesta resistència la que iniciï una nova situació per a les compres generalitzades.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC 2), BA, 24/03/2010, 30, 23/04/2010, mge, 14/05/2010, mge, 17/05/2010, acp

13. **ballar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

N'hi ha que la tenen ben apresada però, en general, *ballen* les dates, les èpoques no resulten del tot clares i recordar el nom dels protagonistes produeix cert col·lapse.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 4 (GDLC) i l'accepció 3.1 (DIEC2), AV, 23/02/2011, POLI, 8, 09/03/2011, int, 30/11/2011, fjo, 30/11/2011, fjo

14. **beure** v intr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Cal recordar que de COM Ràdio en *beuen* més de 150 emissores locals.

4, neologisme semàntic accepció 1 (GDLC, DIEC2), AV, 05/04/2011, COMUN, 45, 25/08/2011, tgf, 31/08/2011, tgf, 02/09/2011, fjo

15. **blindar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Va assegurar que la seva candidatura és l'única que *blindat* sense excepcions el patrimoni del club.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 08/06/2010, SESPO, 6, 29/08/2010, tgf, 16/10/2010, tgf, 19/10/2010, fjo

16. **blindar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

El sector de l'ensenyament s'hauria d'haver *blindat* davant les retallades en el pressupost?

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 21/02/2011, 3, 10/03/2011, int, 29/07/2011, fjo, 29/07/2011, fjo

17. **blindar** v tr, S [\[1\]](#), Català, Manual

Guardiola *blindat* el Barça de l'eufòria i la polèmica.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 14/04/2011, ESP, 22/04/2011, crt, 22/04/2011, crt, 03/05/2011, fjo

18. **blindar-se** v pron, S [\[1\]](#), Català, Manual

El madridisme tem que Mourinho torni a *blindar-se* i li demana audàcia.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), LV, 09/12/2011, PORT, 1, 19/12/2011, int, 19/12/2011, fjo, 19/12/2011, fjo

19. **bordar** v intr, S [\[1\]](#), Català, Manual

L'arran de la seva publicació ja han sortit veus integristes i miops *bordant* contra ell.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 09/03/2011, RTV, 10/03/2011, int, 30/11/2011, fjo, 30/11/2011, fjo

20. **buidar-se** v pron, S [\[1\]](#), Català, Manual

El migcampista *es buida* en la pressió a la sortida de pilota del València i intentà donar fluïdesa al joc vermell des de la banda dreta.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, ESP, 27, 28/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 21/10/2010, acp

21. **buidar-se** v pron, S , Català, Manual

Pepe, situat com a mig centre, *es va buidar* corrent com un esperitat.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1.5 (GDLC), ARA, 17/04/2011, 40, 23/04/2011, crt, 23/04/2011, crt, 12/05/2011, fjo

22. **carregar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Fixeu-vos que els que es queixen són socialistes, crec que és una manera de *carregar-se* la possible nova llei.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 17/01/2010, 29/01/2010, fjo, 03/02/2010, fjo, 03/02/2010, fjo

23. **carregar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Tots dos volen seguir arreplegant vots, i en Nadal *carregar-se* Catalunya amb pisos i més pisos, o xalets i més xalets.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 05/02/2010, 06/05/2010, fjo, 06/05/2010, fjo, 07/05/2010, fjo

24. **carregar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Isabel-Clara Simó explica que la primera temptació a l'hora de pensar aquests relats va ser *carregar-se* els homes.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 25/02/2010, 16/06/2010, fjo, 16/06/2010, fjo, 18/06/2010, fjo

25. **colar** v tr, S , Català, Buscaneu

Perquè encara pretenen *colar-nos* que l'impost de successions s'elimina per al 90% de la gent, cosa més falsa que la pesseta que ens col·loquen en el mercadillo en lloc del 20 cèntims.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 01/01/2010, 08/03/2010, fjo, 11/03/2010, fjo, 11/03/2010, fjo

26. **colpejar** v tr, S , Català, Manual

La importància de *colpejar* primer. Ahir va començar la prèvia del serial de clàssics, el més esperat de l'any.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), NO, 14/04/2011, 19/04/2011, crt, 19/04/2011, crt, 16/05/2011, fjo

27. **Contemplar** v tr, S , Català, Manual

[...] les dues premisses que han permès arribar a un acord, en el qual també es *contempla* que l'entitat financera es farà càrrec de l'antic Mestalla.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 12/12/2011, 15/12/2011, int, 22/12/2011, fjo, 22/12/2011, fjo

28. **cruspir-se** v pron, S , Català, Manual

El Vélez va *cruspir-se* l'Independiente al barri de Liniers.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC) i 1 (DIEC2), AV, 23/02/2010, SESPO, 8, 09/10/2010, hsa, 09/10/2010, hsa, 18/02/2011, fjo

29. **cuinar** v tr, S , Català, Manual

A l'espera de conèixer els detalls de la regulació que es *cuina* a la Moncloa, els directius d'Unnim ja mouen fitxa a la recerca d'inversors.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 04/02/2011, 19, 28/02/2011, eag, 05/04/2011, eag, 12/04/2011, fjo

30. **defensar** v tr, S , Català, Manual

[Peu de foto d'un partit de bàsquet] L'eslovè Lorbek *defensa* el lituà Lavrinovic.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), BA, 24/03/2010, ESP, 41, 13/05/2010, mge, 14/05/2010, mge, 18/05/2010, acp

31. **descavalcar** v tr, S , Català, Manual

En aquest cas CIU i PP podrien sumar majoria i *descavalcar* Ballesteros.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), ARA, 09/12/2010, 10, 14/12/2010, int, 15/12/2010, fjo, 15/12/2010, fjo

32. **descongelar** v tr, S , Català, Manual

Han esperat que George Mitchell *descongelés* les converses entre Israel i Palestina.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 24/05/2010, 3, 02/07/2010, esr, 02/07/2010, esr, 07/09/2010, fjo

33. **desconnectar** v intr, " ", S , Català, Manual

Guardiola no ha volgut fer un viatge tan llarg de matinada i alterar el descans dels seus homes, que demà podran *desconnectar* abans dels quatre clàssics.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC), ARA, 14/04/2011, 18/04/2011, crt,

18/04/2011, crt, 03/05/2011, fjo

34. **desgranar** v tr, S , Català, Manual

Unes línies més amunt el nostre intel·ligent comentarista anava *desgranant* els seus arguments.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 i 2 (DIEC2, GDLC), EPA, 05/11/2010, 05/11/2010, cbs, 05/11/2010, cbs, 12/11/2010, acp

35. **desinflar-se** v pron, S , Català, Manual

Si aquests dos segments del mercat també *es desinflen*, deixaran de suavitzar la forta caiguda de les compres de clients particulars, que suposen la gran part del mercat i al setembre van baixar el 43%.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), PC, 02/10/2010, ECON, 41, 31/01/2011, els, 31/01/2011, els, 01/02/2011, els

36. **desmarcar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Finalment, escoltarem Luis del Pino a Esradio defensant que els eurodiputats del PP haurien d'haver intervingut després del discurs de ZP perquè són "la única opinió sensata, allí" i per a *desmarcar-se* del "guirigall nacionalista".

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), AV, 25/01/2010, 12/02/2010, fjo, 19/02/2010, fjo, 19/02/2010, fjo

37. **desmarcar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Un altre comandament dels bombers de la Generalitat va tractar l'endemà de suavitzar el conflicte al·legant que les acusacions dels GRAF es podien emmarcar en "la tensió del moment", i els sindicats CCOO i CATAAC van parlar en privat amb les BRIF per *desmarcar-se* del to i les manifestacions d'Herrera.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), PC, 02/03/2010, 28/04/2010, fjo, 28/04/2010, fjo, 30/04/2010, fjo

38. **desmarcar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Baltasar ha afavorit aquest resultat de la seva compareixença *desmarcant-se* totalment del to a l'ofensiva que han utilitzat Saura i Boada, i en cap moment ha posat en qüestió la creació de la comissió ni tampoc la feina de l'oposició.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), AV, 13/03/2010, 30/06/2010, els, 30/06/2010, els, 01/07/2010, els

39. **desmarcar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Si Recoder ha posat en dubte que el PSC sigui capaç de *desmarcar-se* del PSOE en general, també ha questionat que ho pugui fer en el cas de l'Estatut, ara que el president de la Generalitat, José Montilla, defensa un front comú al Parlament i no ho descarta al Congrés.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), AV, 25/04/2010, 15/07/2010, els, 15/07/2010, els, 22/07/2010, els

40. **desmenjar** v tr, S , Català, Manual

Participar en el sistema està mal vist pels més extremistes, però en molts altres ambients passes per il·lús o per babau si no et fas el *desmenjat*.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 17/11/2010, DLEG, 33, 07/02/2011, fjo, 07/02/2011, fjo, 16/02/2011, fjo

41. **despenjar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

El Barça va fer ahir una altra estrebada al capdavant de la classificació i obligarà el Madrid a guanyar el Màlaga aquesta nit al Bernabéu si no vol *despenjar-se* a set (si empatà) o vuit punts (si perd).

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 25/01/2010, 12/02/2010, fjo, 19/02/2010, fjo, 19/02/2010, fjo

42. **despenjar-se** v pron, S , Català, Buscaneu

Caixa Girona, que inicialment era candidata a la integració de les caixes públiques i que després es va sumar a les comarcals, va acabar per *despenjar-se* del projecte.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 18/05/2010, 26/07/2010, els, 26/07/2010, els, 28/07/2010, els

43. **diluir** v intr, S , Català, Manual

La pujada del 14,4% de dilluns ha acabat *diluida* i convertida en un minso 3% setmanal.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 15/05/2010, ECON, 17, 25/11/2010, qac, 09/12/2010, qac, 20/01/2011, fjo

44. **disparar** v tr, S , Català, Manual

Com cada any, l'ascens de les temperatures *ha disparat* la presència de prostitutes a la xarxa viària.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 21/05/2010, TDD, 2, 11/06/2010, bdg, 29/07/2010, bdg, 19/01/2011, els

45. **disparar** v tr, S , Català, Manual

Aquest fet explica que encara que el nombre de companyies interessades a internacionalitzar-se s'ha "disparat", el volum total en milions d'euros no ha crescut en la mateixa mesura.

4. neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), PC, 06/06/2011, TDD, 2, 31/07/2011, macf, 31/07/2011, macf, 07/09/2011, fjo

46. **doctorar-se** v pron, S , Català, Manual

El suis, que va arribar en aquesta prova després de "doctorar-se" en el Tour de Flandes, va complir amb escreix el seu paper de gran favorit de cara al triomf final i en la seva victòria es va permetre recórrer relaxat els dos darrers quilòmetres.

4. neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, ESP, 48, 27/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 21/10/2010, acp

47. **encendre** v tr, S , Català, Manual

El TC torna a "encendre" l'alarma als partits.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 15/05/2010, PORT, 21/10/2010, qac, 21/10/2010, qac, 20/01/2011, fjo

48. **encotillar** v tr, S , Català, Manual

Però els privats, perquè els de les televisions públiques, "encotillats" pels serveis mínims, van perdre una audiència que buscava informar-se de la jornada en aquells canals que es mostraven més laxos amb el compliment dels serveis mínims.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 02/10/2010, TELRAD, 77, 27/01/2011, els, 27/01/2011, els, 01/02/2011, els

49. **endollar** v tr, " ", S , Català, Buscaneu

Els jutges socialistes hi solen accedir o hi han accedit pel quart torn, o sigui que no han fet oposicions i molts de ells no tenen capacitat per aprovar una oposició, simplement són "endollats".

4. neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 21/02/2010, 19/04/2010, mge, 23/04/2010, mge, 13/05/2010, acp

50. **engreixar** v tr, S , Català, Manual

[Peu de foto] Algunes de les partitures que a partir d'ara passaran a "engreixar" la biblioteca del Conservatori.

4. neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 24/03/2010, 45, 14/05/2010, mge, 14/05/2010, mge, 18/05/2010, acp

51. **enquistar-se** v pron, S , Català, Manual

A més a més, es pretén evitar des de l'inici de l'estiu que s'"enquisti" el fenomen dels nòmades urbans que dormen a la via pública durant l'estiu.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 23/06/2010, CDV, 28, 16/02/2011, hsa, 16/02/2011, hsa, 17/02/2011, fjo

52. **enrocar** v intr, S , Català, Manual

Solidaritat Catalana per la Independència (SI) continua "enrocada" en el seu no a Jordi Portabella.

4. neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC) i 2 (DIEC2), AV, 01/02/2011, POLIT, 6, 14/02/2011, amv, 14/02/2011, amv, 12/04/2011, els

53. **enrocar-se** v pron, S , Català, Manual

El reformista va afirmar que si el Govern "s'enroqués" en la comparativa amb el no aprovat articulat del 2010 i no pas amb el de l'any anterior «l'Executiu s'estaria contradient amb la seva pròpia doctrina».

4. neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC) i 2 (DIEC2), EPA, 05/11/2010, 05/11/2010, cbs, 05/11/2010, cbs, 12/11/2010, acp

54. **enterrar** v intr, S , Català, Manual

L'ajuntament i el Govern preveuen diverses possibilitats en forma de ramals perquè els trens d'altres prestacions puguin accedir a Tarragona amb un recorregut "enterrat" en paral·lel a l'autovia T-11.

4. neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), AV, 24/05/2010, 28, 03/08/2010, esr, 03/08/2010, esr, 07/09/2010, fjo

55. **entronitzar** v tr, S , Català, Manual

Una pel·lícula que ha "entronitzat" una història molt local i l'ha feta global.

4. neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), NO, 21/02/2011, 16, 13/03/2011, int, 05/12/2011, els, 05/12/2011, els

56. **envernissar** v tr, S , Català, Manual

Figura d'estil per "envernissar" d'hiperrealitat els codis de cinema bèl·lic.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 15/05/2010, C/E, 33, 08/12/2010, qac, 09/12/2010, qac, 20/01/2011, fjo

57. **esbudellar** v tr, S , Català, Manual

Un exercici innovadoríssim d'equilibri democràtic imperfecte "esbudellat" sobre la pista.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 24/05/2010, 3, 02/07/2010, esr, 02/07/2010, esr

7. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 27/09/2010, 9, 02/07/2010, cat, 02/07/2010, cat, 07/09/2010, fjo

58. **escorar-se** v intr, S , Català, Manual

El Partit Popular "s'escora" cap a l'espanyolisme, és un fet.

4. neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), BA, 24/03/2010, OPIN, 4, 30/03/2010, mge, 14/05/2010, mge, 18/05/2010, acp

59. **esquarterar** v tr, S , Català, Manual

Per quin full de ruta el felicitat? Pel d'intentar "esquarterar" i acabar amb la llengua del país?

4. neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 24/03/2010, OPIN, 4, 30/03/2010, mge, 14/05/2010, mge, 18/05/2010, acp

60. **firmar** v tr, S , Català, Manual

Abans del descans, la màxima diferència del Barça ha arribat als 17 punts (39-22), però als blaugranes els ha faltat continuïtat per "firmar" una diferència encara més gran.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 28/01/2010, ESP, 23/02/2010, sneo, 23/02/2010, sneo, 03/05/2010, fjo

61. **foradar** v tr, S , Català, Manual

El Madrid en va tenir prou amb quatre minuts per "foradar" la porteria de Kameni.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 23/02/2010, SESPO, 9, 09/10/2010, hsa, 09/10/2010, hsa, 18/02/2011, fjo

62. **foradar** v tr, S , Català, Manual

Messi va signar el primer gol que fa a un equip entrenat per José Mourinho, ja que quan el preparador portuguès entrenava el Chelsea i l'inter de Milà el 10 blaugrana mai va poder "foradar" la porteria contrària.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 17/04/2011, 44, 24/04/2011, crt, 24/04/2011, crt, 16/05/2011, fjo

63. **fregar** v tr, S , Català, Manual

El Mallorca va "fregar" la sorpresa davant l'Etosa.

4. neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, ESP, 46, 27/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 21/10/2010, acp

64. **germinar** v intr, S , Català, Manual

Al marge de l'assumpte estel·lar del dia, una altra polèmica "germinava" a Ara i El Público a propòsit de Sortu, amb independència que els abertzales que abjuren de la violència per primer cop tinguin un pla B per presentar-se a les eleccions del 22-M si no els legalitzen.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 19/02/2011, 8, 10/03/2011, int, 05/12/2011, els, 05/12/2011, els

65. **hipotecar** v tr, S , Català, Manual

Més encara: la solució militar està "hipotecada" per uns ritmes i unes presses que es tornen més angoixants a mesura que passa el temps.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 02/10/2010, OPIN, 6, 24/01/2011, els, 24/01/2011, els, 01/02/2011, els

66. **incrustar** v tr, S , Català, Manual

[...] explica Abdullah Lachib, evacuat diumenge amb greus ferides a la pelvis i una bala "incrustada" a la cama.

4/11, neologisme semàntic accepció 2 (GDLC, DIEC2): calc del castellà, AV, 05/04/2011, 14, 18/08/2011, tgf, 31/08/2011, tgf, 02/09/2011, fjo

67. **injectar** v tr, S , Català, Manual

La Unió Europea estudiarà ara la manera d'"injectar" a Irlanda, conjuntament amb l'FMI, fins a 85.000 milions d'euros.

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 28/11/2010, 04, 14/12/2010, int, 16/12/2010, fjo, 16/12/2010, fjo

68. **intoxicar** v tr, S , Català, Manual

El dirigent de CIU Josep Antoni Duran Lleida també es va referir a la qüestió, però per advertir que els arrestos demostren que els que afirmen que el Govern negocia amb ETA «només han estat "intoxicant"».

4. neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 21/05/2010, POLIT, 19, 20/09/2010, bdg, 20/09/2010, bdg, 20/01/2011, els

69. **maquillar** v tr, S , Català, Manual

Al final, el Canoe va poder "maquillar", relativament, la pallissa que li va endossar ahir un inspirat Cadi la Seu en un partit vital.

4. neologisme semàntic respecte de "maquillar" (GDLC), SEGRE, 07/02/2010, 36, 29/11/2010, jjm, 15/12/2010, jjm, 31/01/2011, acp

70. maquillar v tr, S , Català, Manual

L'Amistat sols va poder *maquillar* el resultat al final.

4, neologisme semàntic respecte de "maquillar" (GDLC), SEGRE, 08/02/2010, 18, 30/11/2010, jjm, 15/12/2010, jjm, 31/01/2011, acp

71. maquillar v tr, cva, S , Català, Manual

[...] fórmules de reducció parcial de l'ocupació [...] que serveixen a un temps per *maquillar* les xifres de l'atur i, d'altra banda, per garantir la permanència dels treballadors [...].

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC), SEGRE, 26/08/2010, 5, 26/04/2011, jjm, 16/05/2011, acp, 16/05/2011, acp

72. maquillar v tr, S , Català, Manual

Va *maquillar* una mica un resultat que hauria pogut ser escandalós.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), Diari de V, 25/02/2011, 62, 10/03/2011, int, 20/12/2011, els, 20/12/2011, els

73. massacrar v tr, S , Català, Manual

La sentència del Tribunal Constitucional que *ha massacrat* l'Estatut que van atorgar-se sobiranament els catalans és, en definitiva, una relectura més civilitzada.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 23/02/2011, POLI, 3, 09/03/2011, int, 20/12/2011, els, 20/12/2011, els

74. noquejar v tr, S , Català, Manual

José Luis Rodríguez Zapatero està *noquejat*, però segueix al quàdrilater gràcies, entre altres coses, a una vaga general de guant blanc i a un PNB que, àvid de recuperar quota en la pantalla política, li ha permès aprovar els pressupostos pel 2011.

4, neologisme semàntic (GDLC), PC, 02/10/2010, POLIT, 18, 25/01/2011, els, 01/02/2011, els, 01/02/2011, els

75. noquejar v tr, S , Català, Manual

Des de Madrid, Zapatero atacava amb duresa el PP, que buscava fer del 22 de maig la primera volta de les generals, "per no tenir projecte" i basar l'oferta municipal i autonòmica en els atacs al seu executiu, *noquejat* als sondejos d'opinió.

4, neologisme semàntic (GDLC), ARA, 06/03/2011, 14, 09/03/2011, int, 20/12/2011, els, 20/12/2011, els

76. noquejar v tr, S , Català, Manual

En els atacs al seu executiu ha *noquejat* els sondejos d'opinió.

4, neologisme semàntic (GDLC), ARA, 06/03/2011, 14, 10/03/2011, int, 20/12/2011, els, 20/12/2011, els

77. optar v intr, S , Català, Manual

Si Carme Chacón *opta* a rellevar José Luis Rodríguez Zapatero haurà de buscar el suport de les bases.

4/11, neologisme semàntic (GDLC, DIEC); calc del castellà, AV, 05/04/2011, 13, 18/08/2011, tgf, 31/08/2011, tgf, 06/09/2011, fjo

78. oxigenar v tr, S , Català, Manual

Bertran va instar a no aferrar-se al primer lloc sinó a obrir-se i *oxigenar* les candidatures, en clara referència a Portabella.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC, DIEC2), AV, 01/02/2011, POLIT, 7, 14/02/2011, amv, 14/02/2011, amv, 12/04/2011, els

79. pilotar v tr, S , Català, Manual

Segui o no un lapsus, el cert és que el president espanyol ahir deixava entreveure que ell, al marge d'insistir que l'anunci no és imminent, és el que *pilotarà* el relleu, i no el partit.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 01/02/2011, 14, 15/02/2011, amv, 05/04/2011, amv, 12/04/2011, els

80. pintar v intr, S , Català, Manual

A més, fa fred i els canons estan al màxim, així que d'aquí fins al pont *pinta* bé.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), DBD, 29/11/2010, 29/11/2010, cbs, 29/11/2010, cbs, 30/11/2010, acp

81. punxar v intr, " ", S , Català, Manual

Castellà *punxa* i comença vuitè.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 de "punxar" (GDLC), SEGRE, 17/02/2010, 42, 16/02/2011, jjm, 17/03/2011, jjm, 30/03/2011, acp

82. punxar v intr, " ", S , Català, Manual

El britànic es va mostrar com la principal amenaça i els Red Bull van *punxar*.

4, neologisme semàntic respecte l'accepció 2 (GDLC), SEGRE, 28/08/2010, 31, 07/04/2011, iim,

17/05/2011, acp, 17/05/2011, acp

83. punxar v intr, S , Català, Manual

El Mallorca va ser millor perquè l'Espanyol va deixar de competir i va *punxar*.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 02/03/2011, ESP, 56, 08/03/2011, int, 21/12/2011, els, 21/12/2011, els

84. quadrar v tr, S , Català, Manual

Madrid exigeix una retallada del pressupost del 20% per *quadrar* el déficit públic d'enguany.

4/11, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2); calc del castellà, AV, 05/04/2011, POLIT, 6, 18/08/2011, tgf, 31/08/2011, tgf, 06/09/2011, fjo

85. quallar v tr, S , Català, Manual

El defensa andalús *qualla* un bon partit contra els matalassers i Manzano podria optar per donar-li continuïtat, tot i el retorn a la convocatòria d'Ayoze, el qual ja s'ha recuperat de les seves molèsties.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 24/03/2010, ESP, 37, 13/05/2010, mge, 14/05/2010, mge, 19/05/2010, acp

86. quallar v intr, S , Català, Manual

El més probable és que cap d'aquestes fórmules fantasioses *qualli*.

4, neologisme semàntic (GDLC), PC, 11/05/2010, POLIT, 24, 26/09/2010, mbd, 26/09/2010, mbd, 06/10/2010, fjo

87. quallar v tr, S , Català, Manual

Ha *quallat* que el tripartit és una fórmula superada.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), ARA, 18/02/2011, 10, 25/08/2011, cbv, 06/09/2011, cbv, 25/11/2011, fjo

88. radiografiar v tr, S , Català, Manual

"Ficcions enfora" *radiografia* l'interès del català al món.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, 54, 24/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 22/10/2010, acp

89. radiografiar v tr, S , Català, Manual

Èpoques, cultures, temes i gent molt diferent han estat *radiografiats* per la mirada sàvia d'aquest veterà director, un dels grans del cinema francès encara en actiu.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 10/03/2011, AVUI, 14/03/2011, int, 21/12/2011, els, 21/12/2011, els

90. recalar v intr, S , Català, Manual

'Parsifal', de Wagner, *recala* al Liceu.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), PC, 19/02/2011, ESPEC, 65, 10/03/2011, int, 21/12/2011, els, 21/12/2011, els

91. recolzar v tr, S , Català, Manual

Destacades veus del món econòmic van *recolzar* ahir la proposta del Govern d'allargar [...].

4/11, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2); calc del castellà, PC, 24/02/2010, TDD, 4, 28/06/2010, tgf, 29/07/2010, tgf, 05/10/2010, fjo

92. recolzar v tr, S , Català, Manual

El PSC dona per fet que Zapatero *recolzarà* la reforma de la llei del TC.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (DIEC2), PC, 11/05/2010, POLIT, 25, 26/09/2010, mbd, 26/09/2010, mbd, 06/10/2010, fjo

93. recolzar v tr, S , Català, Manual

I ara s'hi suma el referèndum oficial *recolzat* per ERC i CiU.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), PC, 23/06/2010, POLIT, 20, 15/02/2011, hsa, 15/02/2011, hsa, 17/02/2011, fjo

94. relligar v tr, " ", S , Català, Manual

Davant de la situació, creu que les administracions catalanes han de fer polítiques per *relligar* i preservar la cohesió de la societat en dos nivells [...].

4, neologisme semàntic (GDLC), SEGRE, 26/08/2010, 15, 26/04/2011, jjm, 17/05/2011, acp, 17/05/2011, acp

95. remar v intr, S , Català, Manual

Rajoy crida a *remar* al servei d'Espanya.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 06/03/2011, 09/03/2011, int, 27/07/2011, fjo, 27/07/2011, fjo

96. rescatar v tr, S , Català, Manual

Amb l'objectiu de crear 100.000 llocs de treball per *rescatar* joves i desocupats de llarga durada,

l'estat donicàrca durant un any el 100% de les quotes de ia seguretat social de contractes a temps parcial en empreses de menys de 250 treballadors.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), AV, 01/02/2011, ECON, 16, 15/02/2011, amv, 05/04/2011, amv, 12/04/2011, els

97. retallar v tr, S , Català, Manual

És el futur perquè si es *retallen* salaris la demanda es ressentirà.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 15/05/2010, ECON, 18, 25/11/2010, qac, 09/12/2010, qac, 21/01/2011, fjo

98. retallar v tr, S , Català, Buscaneu

Per a Veiga, "la despesa de 10.800 euros no és exagerada en un pressupost de 60 milions d'euros. 10.800 euros no portaran a l'Ajuntament a la ruïna i si l'alcaldesa vol *retallar*, que retalle en propaganda o en festes".

4, neologisme semàntic respecte de "retallar" accepció 3, LIN, 16/09/2010, 27/09/2010, asp, 27/09/2010, asp, 17/11/2010, acp

99. retallar v tr, S , Català, Manual

No faltaria qui recordés que el Madrid de Capello ja va *retallar* 5 punts al Barça de Rijkaard i va guanyar la Lliga.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 14/04/2011, ESP, 22/04/2011, crt, 22/04/2011, crt, 09/05/2011, fjo

100. rosegar v tr, S , Català, Manual

L'entrenador del Barça afirma que durant la temporada hi ha molts Rubins Kazans que són durs de *rosegar* i ara és l'hora de gaudir de la feina feta.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC), ARA, 14/04/2011, 18/04/2011, crt, 18/04/2011, crt, 09/05/2011, fjo

101. sacsejar v tr, S , Català, Manual

[...] moviments, populars i ciutadans, que han *sacsejat*, posat en qüestió i, en alguns casos, fins i tot han canviat els règims existents.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC), AV, 05/04/2011, COMUN, 45, 30/08/2011, lgf, 31/08/2011, tgf, 06/09/2011, fjo

102. saltar v tr, S , Català, Manual

En una entrevista a El Correo, el lehendakari, Patxi López, va titllar d'indignants algunes de les teories de l'acusen de liderar, la setmana passada, una conspiració per frenar Chacón i que va estar a punt de fer *saltar* el president del govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2.2 (GDLC, DIEC2), ARA, 30/05/2011, 24, 21/07/2011, amv, 21/12/2011, amv, 09/01/2012, els

103. segellar v tr, S , Català, Manual

Els soldats que intentaven *segellar* la zona dels camises vermelles.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), AV, 15/05/2010, MON, 12, 25/11/2010, qac, 09/12/2010, qac, 21/01/2011, fjo

104. segellar v tr, S , Català, Manual

Pep Guardiola va fer exercitar-se els seus jugadors a Donetsk, abans de viatjar cap a Barcelona després d'haver *segellat* el pas a les semifinals de la Lliga de Campions, i els ha donat un dia i mig de festa.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), ARA, 14/04/2011, 18/04/2011, crt, 18/04/2011, crt, 09/05/2011, fjo

105. segellar v tr, S , Català, Manual

Un empat (2-2) al Bernabéu i una victòria local (2-1) al Camp Nou van *segellar* el pas del Barça a [...].

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 1 (GDLC, DIEC2), PC, 14/04/2011, ESP, 22/04/2011, crt, 22/04/2011, crt, 09/05/2011, fjo

106. sentenciar v tr, S , Català, Manual

El portaveu de CIU en el Congrés, Antoni Duran i Lleida, va reclamar al popular que demostrés amb proves que realment hi ha una hipotètica nova negociació amb la banda terrorista ETA o, altrament, "el millor que pot fer és callar", *va sentenciar*.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 24/03/2010, 27, 23/04/2010, mge, 14/05/2010, mge, 19/05/2010, acp

107. sentenciar v intr, S , Català, Manual

Aranda marcà per als vermells en el minut 2 gràcies a una perfecta vaselina sobre Roberto i Vadocx *sentencià* amb un xut llunyà en el descòmpte.

4, neologisme semàntic (DIEC2, GDLC), BA, 12/04/2010, ESP, 29, 28/09/2010, mge, 28/09/2010, mge, 22/10/2010, acp

108. sentenciar v tr, S , Català, Manual

Alves posa l'accent en l'ambició. "Serà difícil, però anirem a Madrid amb ambició. És un partit molt maco i tenim possibilitats de quasi *sentenciar* la lliga", apunta el sud-americà respecte al clàssic de dissabte.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), NO, 14/04/2011, 19/04/2011, crt, 19/04/2011, crt, 09/05/2011, fjo

109. sentenciar v tr, S , Català, Manual

Amb un arbitratge permisiu, el Madrid empata amb 10 un partit que domina un Barça que *sentencia* la Lliga (1-1).

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ARA, 17/04/2011, 40, 23/04/2011, crt, 23/04/2011, crt, 20/05/2011, fjo

110. sentenciar v tr, S , Català, Manual

Un empat que *sentencia* la lliga.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), NO, 17/04/2011, 2, 24/04/2011, crt, 24/04/2011, crt, 20/05/2011, fjo

111. sentenciar v tr, S , Català, Manual

El d'ahir no era un partit més per al Barça, que al marge de poder *sentenciar* la lliga, allò era un Reial Madrid-Barça.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), NO, 17/04/2011, 4, 24/04/2011, crt, 24/04/2011, crt, 20/05/2011, fjo

112. sentenciar v tr, S , Català, Manual

El Barça empata (1-1) al Bernabéu i *sentencia* la lliga.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 17/04/2011, 24/04/2011, crt, 24/04/2011, crt, 20/05/2011, fjo

113. sentenciar v tr, S , Català, Manual

A punt per afrontar el partit que havia de *sentenciar* la lliga, Carles Puyol va reaparèixer dissabte al Bernabéu després de tres mesos sense jugar per culpa d'una tendinitis de difícil tractament.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), NO, 18/04/2011, 25/04/2011, crt, 25/04/2011, crt, 20/05/2011, fjo

114. solapar-se v pron, S , Català, Manual

El grup ha vist ara com els seus projectes *se solapen* amb una de les ZDP ara adjudicades.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 2 (GDLC), ARA, 29/11/2010, 38, 05/12/2010, int, 24/02/2011, fjo, 24/02/2011, fjo

115. taponar v tr, S , Català, Manual

L'estrateg portuguès deu haver après que el centre de producció del Barça ha de ser *taponat* per impedir la sortida de la pilota amb claredat?

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 14/04/2011, ESP, 22/04/2011, crt, 22/04/2011, crt, 09/05/2011, fjo

116. tocar v intr, S , Català, Manual

Això reflecteix que el mercat està *tocat*.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 15/05/2010, ECON, 17, 25/11/2010, qac, 09/12/2010, qac, 21/01/2011, fjo

117. tornar-se v pron, S , Català, Manual

Ahir el setge *es va tornar* també contra la premsa estrangera.

4, neologisme semàntic respecte de l'accepció 4 (GDLC) i 7 (DIEC2), ARA, 04/02/2011, 7, 28/02/2011, eag, 05/04/2011, eag, 12/04/2011, fjo

118. treinar v tr, S , Català, Manual

I la capacitat de les xarxes socials que es *trenen* via Internet.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), ET, 01/03/2011, 11/03/2011, int, 19/01/2012, els, 19/01/2012, els

119. tutejar v tr, S , Català, Manual

El Cervera *tuteja* l'Igualada i remunta un matiner gol en contra.

4, neologisme semàntic (GDLC), SEGRE, 29/08/2010, 32, 04/04/2011, jjm, 17/05/2011, acp, 17/05/2011, acp

120. twitter v tr, S , Català, Manual

Per seguï sumant fama, va acabar segon davant les aclamacions, crits, aplaudiments, poses i

missatges de *twitter* als quatre milions de seguidors de la seva cap.
4/9Rf, neologisme semàntic, de marca registrada a nom comú: relatiu a la xarxa social Twitter, PC, 06/06/2011, ESP, 47, 01/08/2011, macf, 01/08/2011, macf, 12/09/2011, fjo

121. *ventillar* v tr, S , Català, *Manual*

Sanz, que va *ventillar* la seva presència parlamentària en una hora justa de rellotge, ja no va voler informar dels detalls.

4, Neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), PC, 24/02/2010, POLIT, 22, 05/07/2010, tgf, 29/07/2010, tgf, 05/10/2010, fjo

122. *visionar* v tr, S , Català, *Manual*

Rajon Rondo mai *visiona* les derrotes del seu equip, però una final és una excepció. Va revisar íntegrament el partit i va prendre'n nota.

4, neologisme semàntic (GDLC, DIEC2), AV, 08/06/2010, SESPO, 18, 29/08/2010, tgf, 17/10/2010, tgf, 19/10/2010, fjo

S'han trobat 122 resultats

« Pàgina 2 de 2

[consulta](#) [imprimir](#)

Anar a la pàgina: [vés](#)

Observatori de Neologia - Institut Universitari de Lingüística Aplicada - Universitat Pompeu Fabra
Roc Boronat, 138, 08018 Barcelona. Tel. 935 422 322 935 422 322 Fax 935 422 321
observatori.neologia@upf.edu

Annex 2: Taula de les dades analitzades

Nota: per consultar el contingut de la taula cal tenir en compte que les dades corresponents a cada neologisme no apareixen totes en la mateixa pàgina. Atès que, si haguéssim inclòs totes les columnes de la graella en una sola pàgina hauríem d'haver utilitzar una mida de font que hauria impedit una consulta còmoda, hem decidit distribuït les 9 columnes de què consta la taula en dues pàgines. Així, per exemple, per veure tota la informació relativa als verbs de la pàgina 1, haurem de consultar, també, la pàgina 2.

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
	dins la base de dades de l'OBNEO (annex 1.)	/repeticions del lema/ (règim sintàctic que consta en la base de dades)	*en vermell s'assenyalen els arguments amb canvi de trets semàntics respecte del verb no neològic		
1	1	afusellar (tr.)	<i>Castro controla una pilota a la frontal de l'àrea gran i *afusella* César.</i>	transitiu	esports
2	2	agenollar (intr)	<i>A penes havien passat vint-i-quatre hores de la presentació d'un llibre denigrador de na Maria Antònia Munar, a la qual acudiren tots els candidats de primera línia del Partit Popular, quan aquests mateixos personatges s'anaren a *agenollar* davant Munar perquè oblidàs el greuge i els concedís el favor d'un pacte de govern.</i>	pronominal	política
3	3	amanir (tr)	<i>Activitats per a infants, ball de bot, bandes de música i les danses tradicionals dels gegants *amaniren* una jornada que es dedicà a Rosa Bueno, finada el desembre passat i que tant treballà en l'àmbit associatiu palmèsà.</i>	transitiu	societat
4	4	anotar (tr)	<i>Un triple de Terence Morris ha situat la màxima diferència del partit a favor dels catalans (54-34), que han cedit un parcial de 0-10, després de quedar-se sense *anotar* durant més de tres minuts, cosa que li ha donat novament vida als grecs.</i>	trans → intrans	esports
5	5	anotar	<i>El millor atac amb 79'6 punts *anotats* per enfrontament.</i>	participi	esports
6	6	apallissar (tr)	<i>L'Artesa Lleida *va apallissar* l'Alfés en un partit marcat pel mal arbitratge (4-1).</i>	transitiu	esports
7	7	aprimar (tr)	<i>És el cas, per exemple, de la demanda d' *aprimar* l'administració, impulsar infraestructures estratègiques i fomentar l'esperit emprenedor.</i>	transitiu	política

nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió	
dins la base de dades de l'OBNEO (annex 1.)	/repeticions del lema/ (règim sintàctic que consta en la base de dades)		en les obres del corpus lexicogràfic d'exclusió (GDLC i DIEC2) *En vermell s'indica l'acceptió respecte de la qual és neologisme	que han experimentat un canvi de trets semàntics respecte del verb no neològic		
1	1	afusellar (tr.)	1	1 1 v. tr. [LC] [DE] Matar, especialment executar, amb una descàrrega de fusells. <i>Els ocupants afusellaren tots els homes del poble.</i>	∅	
2	2	agenollar (intr)	1	v. intr. pron. [LC] Posar-se de genolls. <i>Em vaig agenollar i li vaig demanar perdó. S'havia agenollat a terra, damunt la taula. El va fer agenollar</i>	∅	
3	3	amanir (tr)	3	2 tr. [LC] [HO] Posar oli, vinagre, sal, etc., (a certes viandes). <i>Amanir l'enciam.</i>	SUBJ / CD	
4	4	anotar (tr)	1	1 v. tr. [LC] [DR] Posar o escriure notes (en un escrit, en un compte, etc.). <i>Anotar les despeses d'un viatge. (GDLC)</i> 2 v. tr. [LC] Prendre nota per escrit (d'alguna cosa).	∅	4. tr. En deportes, marcar tantos.
5	5	anotar				
6	6	apallissar (tr)	1	v. tr. [LC] Donar una pallissa (a algú). 2 f. [LC] Derrota contundent.	SUBJ / CD	
7	7	aprimar (tr)	1	1 1 v. tr. [LC] Fer tornar prim, reduir el gruix (d'una cosa). <i>Aprimar una post, un tauló.</i> 1 2 v. tr. [LC] Fer semblar més prim. <i>El vestit negre t'aprima.</i>	CD	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
8	8	arrasar (intr)	<i>Per celebrar-ho (que avui sí que hi ha partit, no que ens ofeguin jugadors), donem la benvinguda al format mediàtic d'entreteniment que ara mateix *arrasa*: la roda de premsa d'entrenador de futbol.</i>	trans → intrans	esports
9	10	arrugar-se (pron)	<i>No *arrugar-se* davant les amenaces dels fanàtics i la falta d'assistència del consistori de Cunit.</i>	pronominal	política
10	12	ballar /2/ (intr)	<i>El mercat continua *ballant* e n un jardí tancat pels 10.700 punts i els 11.200; serà aquesta resistència la que iniciï una nova situació per a les compres generalitzades.</i>	intransitiu	economia
11	13	ballar (tr)	<i>N'hi ha que la tenen ben apresada però, en general, *ballen* les dates, les èpoques no resulten del tot clares i recordar el nom dels protagonistes produeix cert col·lapse.</i>	intransitiu	?
12	14	beure (intr)	<i>Cal recordar que de COM Ràdio en *beuen* més de 150 emissores locals.</i>	trans → intrans	mitjans de comunicació

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
8	8	arrasar (intr)	1	1 1 v. tr. [LC] Enderrocar fins arran de terra, sense deixar pedra sobre pedra. <i>Arrasar una casa, les muralles d'una ciutat.</i> 1 2 v. tr. [LC] Tallar arran. <i>Arrasar l'herba.</i> 1 3 v. tr. [LC] Fer malbé, destruir del tot, (un sembrat). <i>Ha passat una pedregada i ho ha arrasat tot.</i>	SUBJ	
9	10	arrugar-se (pron)	1	1 v. tr. [LC] Fer arrugues (en alguna cosa). <i>No arruguis el vestit.</i> 2 intr. pron. [LC] <i>La cara se li arruga. En seure, el vestit se li havia arrugat.</i>	CRV	arrugar 4 (pron): remet a encogerse : 2. tr. Apocar el ánimo. U. t. c. prnl.
10	12	ballar /2/ (intr)	1	3 1 intr. [LC] Una cosa, no estar segura sobre la seva base, no estar ben fixada, venir baldera. <i>Aquesta taula balla : l'heu de falcar. Dins aquestes sabates, els peus m'hi ballen.</i>	SUBJ	
11	13	ballar (tr)			SUBJ	
12	14	beure (intr)	2	1 1 v. tr. [LC] Empassar-se (un líquid). Beure aigua, vi, suc de taronja. Beure un got d'aigua, una copeta de conyac. Beure amb un got d'alumini, de paper. Beure a glops, d'un glop. Beure més que una esponja, que una tina, que una mula, que un clot d'arena. 1 2 tr. pron. [LC] <i>S'ha begut dues cerveses</i>	SUBJ / CRV	5. intr. Recibir, tomar, admitir, informarse.

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
13	15	blindar /4/ (tr)	Va assegurar que <i>la seva candidatura</i> és l'única que <i>*blinda*</i> sense excepcions <i>el patrimoni del club</i> .	transitiu	esports
14	16	blindar (tr)	<i>El sector de l'ensenyament s'hauria d'haver *blindat* davant les retallades en el pressupost?</i>	trans → pronom	política
15	17	blindar (tr)	Guardiola <i>*blinda*</i> <i>el Barça de l'eufòria i la polèmica</i> .	transitiu	esports
16	18	blindar-se (pron)	<i>El madridisme tem que Mourinho torni a *blindar-se* i li demana audàcia</i> .	trans → pronom	esports
17	19	bordar (intr)	<i>I arran de la seva publicació ja han sortit veus integristes i miops *bordant* contra ell</i> .	intransitiu	?
18	20	buidar-se /2/ (pron)	<i>El migcampista *es buidà* en la pressió a la sortida de pilota del València i intentà donar fluïdesa al joc vermell des de la banda dreta</i> .	pronominal	esports
19	21	buidar-se (pron)	<i>Pepe, situat com a mig centre, *es va buidar* corrent com un esperitat</i> .	pronominal	esports
20	22	carregar-se /3/ (pron)	<i>Fixeu-vos que els que es queixen són socialistes, crec que és una manera de *carregar-se* la possible nova llei</i> .	transitiu	política
21	23	carregar-se (pron)	<i>Tots dos volen seguir arplegant vots, i en Nadal *carregar-se* Catalunya amb pisos i més pisos, o xalets i més xalets</i> .	transitiu	política
22	24	carregar-se (pron)	<i>Isabel-Clara Simó explica que la primera temptació a l'hora de pensar aquests relats va ser *carregar-se* els homes</i> .	transitiu	cultura

nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió	
13	15	blindar /4/ (tr)	1	v. tr. [ML] [EI] [DE] Cobrir (un vaixell, un tanc, una bateria, una caixa de cabals, etc.) amb planxes de ferro o d'acer, amb capes de formigó o qualsevol altre material resistent, per protegir-los de les bales, la metralla, el foc, etc. <i>Blindar un vehicle. Divisió blindada.</i>	SUBJ / CD	2. tr. Poner en un contrato laboral alguna clàusula que garanteix una indemnització muy superior a la normal en caso de rescisión anticipada de aquél.
14	16	blindar (tr)			SUBJ / CRV	
15	17	blindar (tr)			CD / CRV	
16	18	blindar-se (pron)			SUBJ	
17	19	bordar (intr)	1	v. intr. [LC].Lladrar amenaçadorament. <i>Els gossos borden: senyal que algú ha entrat a l'hort.</i>	SUBJ	2. intr. coloq. Amenazar sin acometer.
18	20	buidar-se /2/ (pron)	1	v 1 1 tr Deixar buit (un receptacle) traient-ne allò que conté. Buidar una ampolla. Buidar una piscina. 5 pron El càntir es buida tot sol: deu ésser esquerdat. 1 2 intr. pron. [LC] <i>Aquesta gerra deu tenir una esquerdada: s'ha buidat.</i>	SUBJ	
19	21	buidar-se (pron)			SUBJ	
20	22	carregar-se /3/ (pron)	1	v. tr. [LC] Posar (quelcom que cal transportar) sobre algú o alguna cosa. <i>Carregar caps de bestiar en un vagó. Han carregat 3 quintars de calç. S'ha carregat el sac a l'esquena. Ajudem el carreter a carregar.</i>	CD	46. prnl. coloq. Romper, estropear algo.
21	23	carregar-se (pron)			CD / CRV	
22	24	carregar-se (pron)			∅	44. prnl. Derrotar, dominar a alguien por la fuerza de la razón. <i>Se van a cargar A Rosa.</i>

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
23	25	colar (tr)	<i>Perquè encara pretenen *colar-nos* que l'impost de successions s'elimina per al 90% de la gent, cosa més falsa que la pesseta que ens col·loquen en el mercadillo en lloc del 20 cèntims.</i>	transitiu	política
24	26	colpejar (tr)	<i>La importància de *colpejar* primer. Ahir va començar la prèvia del serial de clàssics, el més esperat de l'any.</i>	trans → intrans	esports
25	27	contemplar (tr)	<i>[...] les dues premisses que han permès arribar a un acord, en el qual també es *contempla* que l'entitat financera es farà càrrec de l'antic Mestalla.</i>	transitiu	economia
26	28	cruspir-se (pron)	<i>El Vélez v a *cruspir-se* l'Independiente al barri de Liniers.</i>	pronominal	esports
27	29	cuinar (tr)	<i>A l'espera de conèixer els detalls de la regulació que es *cuina* a la Moncloa, els directius d'Unnim ja mouen fitxa a la recerca d'inversors.</i>	transitiu	política
28	30	defensar (tr)	<i>[Peu de foto d'un partit de bàsquet] L'eslovè Lorbek *defensa* el lituà Lavrinovic.</i>	transitiu	esports
29	31	descavalcar (tr)	<i>En aquest cas CiU i PP podrien sumar majoria i *descavalcar* Ballesteros.</i>	transitiu	política

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
23	25	colar (tr)	1	1 v. tr. [LC] Passar (un líquid) per un colador, a través dels porus o intersticis d'un teixit, d'una capa d'arena, etc. <i>És molt tèrbol aquest vi: l'heu de colar. El te ja és a punt: ara el colen.</i> 2 tr. [ML] Vessar (el metall fos) del gresol al motlle.	CD	6. intr. coloq. Dicho de una cosa: Pasar en virtud de engaño o artificio.
24	26	colpejar (tr)	1	v tr Donar cops (a algú o alguna cosa). <i>Uns vàndals el copejaren brutalment. Copejar la taula.</i>	∅	
25	27	contemplar (tr)	1	v tr 1 1 Esguardar atentament absorbint-se en la vista de l'objecte. <i>Contemplar els estels. Contemplar una imatge.</i>	CD	DRAE: 2. tr. considerar (juzgar).
26	28	cruspir-se (pron)	3	tr. pron. [LC] [HO] pop. Menjar-se amb delit (alguna cosa). <i>Ja s'han cruspit els torrons.</i> v col•loq 1 tr abs Menjar voraçment. <i>Com cruspeix, aquest paio!</i> 2 [amb complement determinat] pron <i>Ja t'has cruspit tots els caramels?</i>	SUBJ / CD	
27	29	cuinar (tr)	1	1 v. intr. [LC] [HO] Preparar el menjar. Saber cuinar. 2 tr. [LC] [HO] Coure (menjar). <i>Què cuinarem avui?</i>	CD	
28	30	defensar (tr)	1	1 1 v. tr. [LC] [DE] Ajudar (algú o alguna cosa) contra allò que l'ataca o amenaça de causar-li un dany qualsevol. <i>Quan va caure en terra, jo vaig ser el qui el va defensar contra els qui volien apallissar-lo. Defensar una ciutat assetjada.</i>	∅	
29	31	descavalcar (tr)	1	2 tr. [LC] Fer baixar (algú) de cavall.	SUBJ / CD	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
30	32	descongelar (tr)	<i>Han esperat que George Mitchell *descongelés* les converses entre Israel i Palestina.</i>	transitiu	política
31	34	desgranar (tr)	<i>Unes línies més amunt el nostre intel·ligent comentarista anava *desgranant* els seus arguments.</i>	transitiu	mitjans de comunicació
32	36	desmarcar-se /4/ (pron)	<i>Finalment, escoltarem Luis del Pino a Esradio defensant que els eurodiputats del PP haurien d'haver intervingut després del discurs de ZP perquè són "la única opinió sensata, allí" i per a *desmarcar-se* del "quirigall nacionalista".</i>	pronominal	política
33	37	desmarcar-se (pron)	<i>Un altre comandament dels bombers de la Generalitat va tractar l'endemà de suavitzar el conflicte al·legant que les acusacions dels GRAF es podien emmarcar en "la tensió del moment", i els sindicats CCOO i CATAAC van parlar en privat amb les BRIF per *desmarcar-se* del to i les manifestacions d'Herrera.</i>	pronominal	política
34	38	desmarcar-se (pron)	<i>Baltasar ha afavorit aquest resultat de la seva compareixença totalment del to a l'ofensiva que han utilitzat Saura i Boada, i en cap moment ha posat en qüestió la creació de la comissió ni tampoc la feina de l'oposició.</i>	pronominal	política
35	39	desmarcar-se (pron)	<i>Si Recoder ha posat en dubte que el PSC sigui capaç de desmarcar-se del PSOE en general, també ha qüestionat que ho pugui fer en el cas de l'Estatut, ara que el president de la Generalitat, José Montilla, defensa un front comú al Parlament i no ho descarta al Congrés.</i>	pronominal	política

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
30	32	descongelar (tr)	1	1 v. tr. [LC] [HO] Fer cessar d'estar congelat. 2 v. tr. [ECT] per ext. Descongelar els preus, els salaris, etc. 4 tr fig ECON Derogar una mesura de congelació. <i>El nou govern descongelarà els sous dels professors. La pujada de la inflació va obligar a descongelar els lloguers.</i>	CD	
31	34	desgranar (tr)	1	2 tr TÈXT Separar la grana del cotó de les fibres que l'envolten. 1 v. tr. [LC] [AGA] Treure el gra o els grans (d'alguna cosa). <i>Esgranar una espiga, una panotxa, una magrana</i>	CD	
32	36	desmarcar-se /4/ (pron)	1	2 pron ESPORT En el futbol i altres jocs, evitar un jugador d'ésser marcat pels jugadors contraris.	SUBJ / CRV	1. tr. Separar de un grupo, apartar.
33	37	desmarcar-se (pron)			SUBJ / CRV	
34	38	desmarcar-se (pron)			SUBJ / CRV	
35	39	desmarcar-se (pron)			SUBJ / CRV	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
36	40	desmenjar	<i>Participar en el sistema està mal vist pels més extremistes, però en molts altres ambients passes per il·lús o per babau si no et fas el *desmenjat*.</i>	participi	societat
37	41	despenjar-se /2/ (pron)	<i>El Barça va fer ahir una altra estrebada al capdavant de la classificació i obligarà el Madrid a guanyar el Màlaga aquesta nit al Bernabéu si no vol *despenjar-se* a set (si empata) o vuit punts (si perd).</i>	pronominal	esports
38	42	despenjar-se (pron)	<i>Caixa Girona, que inicialment era candidata a la integració de les caixes públiques i que després es va sumar a les comarcals, va acabar per *despenjar-se* del projecte.</i>	pronominal	economia
39	44	disparar /2/ (tr)	<i>Com cada any, l'ascens de les temperatures *ha disparat* la presència de prostitutes a la xarxa viària.</i>	transitiu	societat
40	45	disparar (tr)	<i>Aquest fet explica que encara que el nombre de companyies interessades a internacionalitzar-se s'ha*disparat*, el volum total en milions d'euros no ha crescut en la mateixa mesura.</i>	trans → pronom	economia
41	46	doctorar-se (pron)	<i>El suís, que va arribar en aquesta prova després de *doctorar-se* en el Tour de Flandes, va complir amb escriure el seu paper de gran favorit de cara al triomf final i en la seva victòria es va permetre recórrer relaxat els dos darrers quilòmetres.</i>	pronominal	esports

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
36	40	desmenjar	1	1 v. tr. [LC] [MD] Llevar la gana, el gust de menjar, (a algú). <i>Beure molta aigua desmenja qualsevol.</i> 2 intr. pron. [LC] [MD] Perdre la gana, el gust de menjar. <i>Els infants a l'estiu se solen desmenjar.</i>		
37	41	despenjar-se /2/ (pron)	1	2 3 intr. pron. [LC] Deixar-se caure en algun lloc. <i>Tard o d'hora es despenjarà per aquí.</i> 2 1 intr. pron. [LC] Cessar d'estar penjat. <i>De la sotragada, els porticons s'han despenjat.</i>	SUBJ / CRV	8. prnl. Dicho de un competidor: en ciclismo y otros deportes, quedar-se atrás con respecto a los demás.
38	42	despenjar-se (pron)			SUBJ / CRV	
39	44	disparar /2/ (tr)	1	1 1 v. tr. [LC] [DE] Fer que (una arma) llanci el projectil. <i>Disparar una ballesta. Disparar una escopeta.</i> 1 2 v. tr. [LC] Fer sortir llançat (un projectil, un cos llancívol), amb una arma o un artifici de pólvora. <i>Disparar un tret. Disparar un coet.</i> 2 intr. pron. [LC] Un mecanisme, engegar-se, començar a anar, a funcionar, a rutllar. <i>S'han disparat les alarmes.</i>	SUBJ/ CD	12. prnl. Dicho de una cosa: Crecer, incrementarse inmoderadamente. <i>Dispararse los precios, la violencia.</i>
40	45	disparar (tr)			SUBJ	
41	46	doctorar-se (pron)	1	2 intr. pron. [LC] [PE] Rebre el grau de doctor. <i>Em vaig doctorar l'any passat.</i>	CRV	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
42	47	encendre (tr)	<i>El TC torna a *encendre* l'alarma als partits.</i>	transitiu	política
43	48	encotillar	<i>Però els privats, perquè els de les televisions públiques, *encotillats* pels serveis mínims, van perdre una audiència que buscava informar-se de la jornada en aquells canals que es mostraven més laxos amb el compliment dels serveis mínims.</i>	participi	mitjans de comunicació
44	49	endollar	<i>Els jutges socialistes hi solen accedir o hi han accedit pel quart torn, o sigui que no han fet oposicions i molts de ells no tenen capacitat per aprovar una oposició, simplement són *endollats*.</i>	participi	política
45	51	enquistar-se (pron)	<i>A més a més, es pretén evitar des de l'inici de l'estiu que s'*enquisti* el fenomen dels nòmades urbans que dormen a la via pública durant l'estiu.</i>	pronominal	societat
46	52	enrocar /2/	<i>Solidaritat Catalana per la Independència (SI) continua *enrocada* en el seu no a Jordi Portabella.</i>	participi	política
47	53	enrocar-se (pron)	<i>El reformista va afirmar que si el Govern *s'enroqués* en la comparativa amb el no aprovat articulat del 2010 i no pas amb el de l'any anterior «l'Executiu s'estaria contradient amb la seva pròpia doctrina».</i>	trans → pronom	política
48	56	envernissar (tr)	<i>Figura d'estil per *envernissar* d'hiperrealitat els codis de cinema bèl·lic.</i>	transitiu	cultura
49	57	esbudellar	<i>Un exercici innovadoríssim d'equilibri democràtic imperfecte *esbudellat* sobre la pista.</i>	participi	política

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
42	47	encendre (tr)	2	GDLC 4 <i>tr</i> ELECT 1 Fer posar incandescent el filament d'una bombeta o fer passar una descàrrega elèctrica en un fluorescent a fi de produir llum, tancant, per mitjà de l'interruptor, el circuit d'alimentació. 2 p ext Engegar certs aparells elèctrics. <i>Encendre la ràdio</i>	SUBJ / CD	
43	48	encotillar	1	v 1 <i>tr</i> Posar la cotilla		
44	49	endollar	1	1 2 v. tr. [EI] [LC] Introduir (una cosa) en el buit que presenta una altra dispositat perquè aquella pugui adaptar-s'hi. 2 tr. [EE] [LC] Connectar mitjançant un endoll. <i>Desendolla la ràdio, que he d'endollar l'aspiradora.</i>		3. tr. despect. coloq. Colocar en un cargo o destino a algú que no tiene mèrits para ello, por amistad o por influencia política. U. t. c. prnl.
45	51	enquistar-se (pron)	1	v. intr. pron. [LC] [MD] [BI] Tancar-se dins un quist.(Estructura en forma de bossa closa que envolta un organisme microscòpic)	SUBJ	2. prnl. Dicho de un proceso o de una situación: paralizarse (detenerse). <i>Las negociaciones se han enquistado.</i>
46	52	enrocar /2/	1	1 1 v. tr. [LC] [AGP] Enganxar (un ormeig de pesca, una corda, etc.) en una roca del fons.		
47	53	enrocar-se (pron)		1 1 v. tr. [LC] [AGP] Enganxar (un ormeig de pesca, una corda, etc.) en una roca del fons. 1 2 intr. pron. [AGP] <i>Enrocar-se una xarxa, un ham.</i>	SUBJ / CRV	
48	56	envernissar (tr)	1	v. tr. [LC] [IMI] Donar una capa de vernís (a alguna cosa). <i>El moble és fet i pintat, però encara s'ha d'envernissar.</i>	CD / CRV	
49	57	esbudellar	1	v. tr. [LC] Treure els budells (d'un animal), fer-los sortir a la part de fora. <i>Acaben d'esbudellar el xai.</i>		

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
50	58	escorar-se (intr)	<i>El Partit Popular *s'escora* cap a l'espanyolisme, és un fet.</i>	intransitiu	política
51	59	esquarterar (tr)	<i>Per quin full de ruta el felicita? Pel d'intentar *esquarterar* i acabar amb la llengua del país?</i>	transitiu	cultura
52	60	firmar (tr)	<i>Abans del descans, la màxima diferència del Barça ha arribat als 17 punts (39-22), però als blaugranes els ha faltat continuïtat per *firmar* una diferència encara més gran.</i>	transitiu	esports
53	61	foradar /2/ (tr)	<i>El Madrid en va tenir prou amb quatre minuts per *foradar* la porteria de Kameni.</i>	transitiu	esports
54	62	foradar (tr)	<i>Messi va signar el primer gol que fa a un equip entrenat per José Mourinho, ja que quan el preparador portuguès entrenava el Chelsea i l'Inter de Milà el 10 blaugrana mai va poder *foradar* la porteria contrària.</i>	transitiu	esports
55	63	fregar (tr)	<i>El Mallorca va *fregar* la sorpresa davant l'Etosa.</i>	transitiu	esports
56	64	germinar (intr)	<i>Al marge de l'assumpte estel·lar del dia, una altra polèmica *germinava* a Ara i El Público a propòsit de Sortu, amb independència que els abertzales ue abjuren de la violència per primer cop tinguin un pla B per presentar-se a les eleccions del 22-M si no els legalitzen.</i>	intransitiu	política
57	65	hipotecar	<i>Més encara: la solució militar està *hipotecada* per uns ritmes i unes presses que es tornen més angoixants a mesura que passa el temps.</i>	participi	política
58	66	incrustar	<i>[...] explica Abdullah Lachib, evacuat diumenge amb greus ferides a la pelvis i una bala *incrustada* a la cama.</i>	participi	política

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
50	58	escorar-se (intr)	1	2 intr. [TRA] Una nau, inclinar-se lateralment.	SUBJ / CRV	
51	59	esquarterar (tr)	1	1 v. tr. [LC] Dividir (un cos) en quatre quaters. <i>Esquarterar un bou.</i> 2 v. tr. [LC] Fer trossos (alguna cosa), especialment per repartir-la.	CD	
52	60	firmar (tr)	1	2 1 tr. [LC] Posar la signatura (en un escrit, en una obra d'art). <i>Ja he escrit la carta; només em manca signar-la.</i>	CD	
53	61	foradar /2/ (tr)	1	v. tr. [LC] Fer un forat (en alguna cosa). <i>La bala li foradà el capell, una mà.</i>	SUBJ	
54	62	foradar (tr)			∅	
55	63	fregar (tr)	1	2 1 tr. [LC] Tocar, passant, la superfície (d'alguna cosa). <i>L'avió ha passat gairebé fregant la teulada.</i>	SUBJ / CD	
56	64	germinar (intr)	1	v. intr. [BO] [BI] [LC] Especialment una llavor o una espóra, començar a transformar-se per a donar lloc a un nou individu.	SUBJ	2. intr. Dicho de algo moral o abstracto: Brotar, crecer, desarrollarse. <i>Germinar las virtudes, los vicios, la libertad.</i>
57	65	hipotecar	1	. tr. [ECT] [DR] [LC] Gravar amb una hipoteca. <i>Hipotecar una propietat.</i> [?]trencar] v tr DR CIV Gravar una propietat amb una hipoteca		2. tr. Poner en peligro algo con alguna acción. <i>Si hicieras eso, hipotecarías tu libertad.</i>
58	66	incrustar	1	2 tr. [AR] Adornar (alguna cosa) amb pedres, metalls, etc., encastats en entalladures practicades a la seva superfície.		2. tr. Hacer que un cuerpo penetre violentamente en otro o quede adherido a él. U. t. c. prnl.

nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús	
59	67	injectar (tr)	<i>La Unió Europea estudiarà ara la manera d' *injectar* a Irlanda , conjuntament amb l'FMI, fins a 85.000 milions d'euros.</i>	transitiu	economia
60	69	maquillar /4/ (tr)	<i>Al final, el Canoe va poder *maquillar*, relativament, la pallissa que li va endossar ahir un inspirat Cadí la Seu en un partit vital.</i>	transitiu	esports
61	70	maquillar (tr)	<i>L'Amistat sols va poder *maquillar* el resultat al final.</i>	transitiu	esports
62	71	maquillar (tr)	<i>[...] fórmules de reducció parcial de l'ocupació [...] que serveixen a un temps per *maquillar* les xifres de l'atur i, d'altra banda, per garantir la permanència dels treballadors [...].</i>	transitiu	política
63	72	maquillar (tr)	<i>Va *maquillar* una mica un resultat que hauria pogut ser escandalós.</i>	transitiu	esports
64	73	massacrar (tr)	<i>La sentència del Tribunal Constitucional que *ha massacrat* l'Estatut que van atorgar-se sobiranament els catalans és, en definitiva, una relectura més civilitzada.</i>	transitiu	política
65	74	noquejar /3/	<i>José Luis Rodríguez Zapatero està *noquejat*, però segueix al quàdrilater gràcies, entre altres coses, a una vaga general de guant blanc i a un PNB que, àvid de recuperar quota en la pantalla política, li ha permès aprovar els pressupostos pel 2011.</i>	participi	política
66	75	noquejar	<i>Des de Madrid, Zapatero atacava amb duresa el PP, que buscava fer del 22 de maig la primera volta de les generals, "per no tenir projecte" i basar l'oferta municipal i autonòmica en els atacs al seu executiu, *noquejat* als sondejos d'opinió.</i>	participi	política
67	76	noquejar (tr)	<i>En els atacs al seu executiu ha *noquejat* els sondejos d'opinió.</i>	transitiu	política

nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió	
59	67	injectar (tr)	1	tr. 4 esp MED Fer entrar a pressió, amb finalitats terapèutiques, una substància líquida dins el cos per mitjà d'una xeringa o un instrument adequat. 1 3 v. tr. [LC] Omplir (una cavitat, una substància, etc.) d'un líquid que hom hi fa entrar. Injectar les artèries d'un mort. 1 4 v. tr. [LC] per ext. Injectar a algú una mica de coratge.	CD / CRV	
60	69	maquillar /4/ (tr)	1	v. tr. [LC] [ED] Compondre i pintar especialment la cara (d'algú) per caracteritzar-lo, per embellir-lo. <i>Era l'encarregada de maquillar els actors. Maquillar-se abans de sortir de casa.</i>	SUBJ / CD	3. tr. Alterar algo para mejorar su apariencia.
61	70	maquillar (tr)			SUBJ / CD	
62	71	maquillar (tr)			CD	
63	72	maquillar (tr)			CD	
64	73	massacrar (tr)	1	v. tr. [LC] Assassinar brutalment i en massa. (assassinar: v tr 1 Matar (algú) amb premeditació i traïdoria.)	SUBJ / CD	
65	74	noquejar /3/	1	v tr ESPORT En la boxa, deixar fora de combat (el contrari).		
66	75	noquejar				
67	76	noquejar (tr)			CD	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
68	78	oxigenar (tr)	<i>Bertran va instar a no aferrar-se al primer lloc sinó a obrir-se i *oxigenar* les candidatures, en clara referència a Portabella.</i>	pronom →trans	política
69	79	pilotar (tr)	<i>Sigui o no un lapsus, el cert és que el president espanyol ahir deixava entreveure que ell, al marge d'insistir que l'anunci no és imminent, és el que *pilotarà* el relleu, i no el partit.</i>	transitiu	política
70	80	pintar (intr)	<i>A més, fa fred i els canons estan al màxim, així que d'aquí fins al pont *pinta* bé.</i>	trans → intrans	societat
72	83	punxar (intr)	<i>El Mallorca va ser millor perquè l'Espanyol va deixar de competir i va *punxar*.</i>	intransitiu	esports
73	85	quallar /3/ (tr)	<i>El defensa andalus *quallà* un bon partit contra els matalassers i Manzano podria optar per donar-li continuïtat, tot i el retorn a la convocatòria d'Ayoze, el qual ja s'ha recuperat de les seves molèsties.</i>	transitiu	esports
74	86	quallar (intr)	<i>El més probable és que cap d'aquestes fórmules fantasioses *qualli*.</i>	trans → intrans	?
75	87	quallar (tr)	<i>Ha *quallat* que el tripartit és una fórmula superada.</i>	trans → intrans	política
76	88	radiografiar /2/ (tr)	<i>"Ficcions enfora" *radiografia* l'interès del català al món.</i>	transitiu	cultura

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
68	78	oxigenar (tr)	1	GDLC 2 pron col·loq Airejar-se, respirar aire pur. Ens agrada anar a la muntanya per oxigenar-nos. 2 tr. i intr. pron. [LC] Airejar =	CD	
69	79	pilotar (tr)	1	v. tr. [TRA] [TRG] [EI] Conduir (un vaixell, un avió, un automòbil de competició, una nau espacial). v tr AERON/MAR/AUT Fer de pilot d'una nau, d'un aeroplà, etc., dirigir-los.	CD	
70	80	pintar (intr)	1	2 3 tr. [LC] Descriure 1 . <i>No és tan boig com el pintes. Ell, això, ens ho pinta molt fàcil, però ja veureu com no ho és gens. L'autora ha pintat admirablement els costums d'aquella gent.</i> Descriure: 1 v. tr. [LC] Representar amb paraules escrites o dites. Descriure una contrada. <i>Descriure un animal, una planta. Descriure els costums d'un poble. Un espectacle impossible de descriure.</i> 2 p ext La imatge dels objectes es pinta a la retina. 3 fig <i>Descriure. No és tan boig com el pinten. Va pintar admirablement els costums d'aquella gent.</i>	∅	
72	83	punxar (intr)	1	5 intr Tenir una punxada de roda. <i>Hem punxat a mitja collada de Toses.</i>	SUBJ	
73	85	quallar /3/ (tr)	1	1 tr Coagular, dit especialment de l'acció que pot produir o produeix el quall en la llet.	SUBJ / CD	5. intr. coloq. Dicho de una cosa: Lograrse, tener efecto. <i>Cuajó la pretensión.</i> U. t. c. prnl.
74	86	quallar (intr)			SUBJ	
75	87	quallar (tr)			SUBJ	
76	88	radiografiar /2/ (tr)	1	[@canviar] v tr Fer una radiografia. <i>Radiografiar un braç trencat.</i> v. tr. [LC] [MD] Fer la radiografia (d'una cosa).	SUBJ / CD	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
77	89	radiografiar	Èpoques, cultures, <i>temes i gent molt diferent</i> han estat <i>*radiografiats*</i> <i>per la mirada sàvia d'aquest veterà director</i> , un dels grans del cinema francès encara en actiu.	participi	cultura
78	90	recalar (intr)	<i>"Parsifal"</i> , de Wagner, <i>*recala*</i> al Liceu.	intransitiu	cultura
79	91	recolzar /3/ (tr)	Destacades <i>veus del món econòmic van</i> <i>*recolzar*</i> ahir <i>l a proposta del Govern d'allargar [...]</i> .	transitiu	economia
80	92	recolzar (tr)	El PSC dóna per fet que <i>Zapatero</i> <i>*recolzarà*</i> <i>la reforma de la llei del TC</i> .	transitiu	política
81	93	recolzar	<i>I ara s'hi suma el referèndum oficial</i> <i>*recolzat*</i> per ERC i CiU.	participi	política
82	94	relligar (tr)	<i>Davant de la situació, creu que les administracions catalanes han de fer polítiques per</i> <i>*relligar*</i> i preservar <i>la cohesió de la societat</i> en dos nivells [...].	transitiu	política
83	95	remar (intr)	<i>Rajoy crida a</i> <i>*remar*</i> al servei d'Espanya.	intransitiu	política
84	96	rescatar (tr)	<i>Amb l'objectiu de crear 100.000 llocs de treball per</i> <i>*rescatar*</i> joves i desocupats de llarga durada, l'Estat bonificarà durant un any el 100% de les quotes de la Seguretat Social de contractes a temps parcial en empreses de menys de 250 treballadors.	transitiu	economia
85	97	retallar /3/ (tr)	És el futur perquè si es <i>*retallen*</i> <i>salaris</i> la demanda es ressentirà.	transitiu	economia
86	98	retallar (tr)	<i>Per a Veiga, "la despesa de 10.800 euros no és exagerada en un pressupost de 60 milions d'euros. 10.800 euros no portaran a l'Ajuntament a la ruïna i si l'alcaldeessa vol</i> <i>*retallar*</i> , que retalle en propaganda o en festes".	trans → intrans	economia

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
77	89	radiografiar				
78	90	recalar (intr)	1	1 1 v. intr. [LC] [TRA] Una nau, arribar, després d'una navegació, a la vista d'un punt conegut.	SUBJ / CRV	
79	91	recolzar /3/ (tr)	1	DIEC2: 2 (no segons l'OBNEO, però perquè és similar al nº 92) tr. [LC] Posar (alguna cosa) de manera que recolzi o descansi sobre un suport. <i>L'escala, no cal que l'aguantis tu: pots recolzar-la a la paret.</i>	SUBJ / CD	3. tr. Favorecer, patrocinar, ajudar.
80	92	recolzar (tr)	1	DIEC2: 2 tr. [LC] Posar (alguna cosa) de manera que recolzi o descansi sobre un suport. <i>L'escala, no cal que l'aguantis tu: pots recolzar-la a la paret.</i>	SUBJ / CD	
81	93	recolzar	1	GDLC: v 1 intr 1 Descansar, una cosa, sobre un suport. <i>Posa l'escala que recolzi sobre la paret. La volta recolza sobre els dos murs laterals.</i>		
82	94	relligar (tr)	1	v 1 tr Tornar a lligar. <i>Relligar les tomaqueres</i>	CD	
83	95	remar (intr)	1	v intr 1 1 MAR ESPORT Moure de manera convenient el rem o els remos per a impulsar una embarcació en l'aigua.	∅	2. intr. Trabajar con continua fatiga y gran afán en algo.
84	96	rescatar (tr)	1	v. tr. [LC] [DR] [DE] [RE] Recobrar pagant un preu o a la força (alguna cosa que l'enemic ens ha pres, que ha passat a mà d'altri). <i>Rescatar un presoner.</i>	∅	3. tr. Liberar de un peligro, daño, trabajo, molestia, opresión, etc. U. t. c. prnl.
85	97	retallar /3/ (tr)	1	3 1 tr. [LC] Escurçar (un escrit) traient-ne fragments. <i>Abans de publicar-la, l'autor retallarà la novel·la. Les corts van retallar l'estatut d'autonomia.</i>	CD	3. tr. Disminuir o hacer más pequeño algo material o inmaterial.
86	98	retallar (tr)	1		∅	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
87	99	retallar (tr)	No faltaria qui recordés que <i>el Madrid de Capello ja va *retallar* 5 punts al Barça de Rijkaard i va guanyar la Lliga.</i>	transitiu	esports
88	101	sacsejar	[...] <i>moviments, populars i ciutadans, que han *sacsejat*, posat en qüestió i, en alguns casos, fins i tot han canviat els règims existents.</i>	transitiu	política
89	102	saltar (tr)	<i>En una entrevista a El Correo, el lehendakari, Patxi López, va titllar d'indignants algunes de les teories que l'acusen de liderar, la setmana passada, una conspiració per frenar Chacón i que va estar a punt de fer *saltar* el president del govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero.</i>	transitiu	política
90	103	segellar /3/ (tr)	<i>Els soldats que intentaven *segellar* la zona dels camises vermelles</i>	transitiu	política
91	104	segellar	<i>Pep Guardiola va fer exercitar-se els seus jugadors a Donetsk, abans de viatjar cap a Barcelona després d'haver *segellat* el passe a les semifinals de la Lliga de Campions, i els ha donat un dia i mig de festa.</i>	transitiu	esports
92	105	segellar (tr)	<i>Un empat (2-2) al Bernabéu i una victòria local (2-1) al Camp Nou van *segellar* el pas del Barcelona [...].</i>	transitiu	esports
93	106	sentenciar /8/ (tr)	<i>El portaveu de CiU en el Congrés, Antoni Duran i Lleida, va reclamar al popular que demostrés amb proves que realment hi ha una hipotètica nova negociació amb la banda terrorista ETA o, altrament, "el millor que pot fer és callar", *va sentenciar*.</i>	transitiu	política
94	107	sentenciar (intr)	<i>Aranda marcà per als vermells en el minut 2 gràcies a una perfecta vaselina sobre Roberto i Vadoz *sentencià* amb un xut llunyà en el descompte.</i>	intransitiu	esports

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
87	99	retallar (tr)	1		SUBJ / CD	
88	101	sacsejar	1	v tr 2 p ext Moure (algú) violentament d'un costat a l'altre. <i>El sacsejava agafant-lo per les solapes</i>	SUBJ / CD	
89	102	saltar (tr)	1	GDLC: 2 2 intr. [LC] [IT] Una cosa, desprendre's, especialment amb certa violència, d'on estava unida, fixada, encastada, etc. <i>Fer saltar el tap d'una ampolla de xampany. Cordant-me m'ha saltat un botó. Fer saltar el pany d'una porta. D'una bastonada li vaig fer saltar el ganivet de la mà. Saltar la crosta d'una ferida. Saltar la pintura, el vernís, d'una cosa pintada, envernissada. Saltar la llançadora del teler.</i>	SUBJ / CD	
90	103	segellar /3/ (tr)	1	1 1 v. tr. [LC] [AD] Marcar amb l'empremta d'un segell, per garantir la validesa, l'autenticitat, (d'un document), per cloure (un plec, etc.). 1 2 v. tr. [LC] Tancar amb segell.	CD	3. tr. Concluir, poner fin a algo.
91	104	segellar	1		CD	3. tr. Concluir, poner fin a algo.
92	105	segellar (tr)	1		SUBJ / CD	3. tr. Concluir, poner fin a algo.
93	106	sentenciar /8/ (tr)	1	1 v. tr. [LC] [DR] Donar sentència en un judici (sobre un afer). <i>Els tribunals sentencien les disputes entre ciutadans.</i>	CD	tr. Decidir el resultado de una competición antes del final.
94	107	sentenciar (intr)		2 intr. [LC] [DR] Donar sentència en un judici. Sentenciar sobre els delictes de la tripulació comesos en un viatge. <i>El jutge sentencià contra l'Estat.</i>	CRV	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
95	108	sentenciar (tr)	<i>Alves posa l'accent en l'ambició. "Serà difícil, però anirem a Madrid amb ambició. És un partit molt maco i tenim possibilitats de quasi *sentenciar* la lliga ", apunta el sud-americà respecte al clàssic de dissabte.</i>	transitiu	esports
96	109	sentenciar (tr)	<i>Amb un arbitratge permissiu, el Madrid empata amb 10 un partit que domina un Barça que *sentencia* la Lliga (1-1).</i>	transitiu	esports
97	110	sentenciar (tr)	<i>Un empat que *sentencia* la lliga.</i>	transitiu	esports
98	111	sentenciar (tr)	<i>El d'ahir no era un partit més per al Barça, que al marge de poder *sentenciar* la lliga, allò era un Reial Madrid-Barça.</i>	transitiu	esports
99	112	sentenciar (tr)	<i>El Barça empata (1-1) al Bernabéu i *sentencia* la lliga.</i>	transitiu	esports
100	113	sentenciar (tr)	<i>A punt per afrontar el partit que havia de *sentenciar* la lliga, Carles Puyol va reaparèixer dissabte al Bernabéu després de tres mesos sense jugar per culpa d'una tendinitis de difícil tractament.</i>	transitiu	esports
101	114	solapar-se (pron)	<i>El grup ha vist ara com els seus projectes *se solapen* amb una de les ZDP ara adjudicades.</i>	pronominal	?
102	115	taponar	<i>L'estrateg portuguès deu haver après que el centre de producció del Barça ha de ser *taponat* per impedir la sortida de la pilota amb claredat?</i>	participi	esports
103	116	tocar	<i>Això reflecteix que el mercat està *tocat*.</i>	participi	economia
104	118	trenar (tr)	<i>I la capacitat de les xarxes socials que es *trenen* via Internet.</i>	transitiu	mitjans de comunicació
105	119	tutejar (tr)	<i>El Cervera *tuteja* l'Igualada i remunta un matiner gol en contra.</i>	transitiu	esports

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
95	108	sentenciar (tr)			CD	tr. Decidir el resultado de una competición antes del final.
96	109	sentenciar (tr)			SUBJ / CD	
97	110	sentenciar (tr)			SUBJ / CD	
98	111	sentenciar (tr)			SUBJ / CD	
99	112	sentenciar (tr)			SUBJ / CD	
100	113	sentenciar (tr)			SUBJ / CD	
101	114	solapar-se (pron)	1	2 <i>pron Solapar-se dos cossos.</i>	SUBJ / CRV	
102	115	taponar	1	V . tr. [LC] [AQ] Obstruir (un conducte) de manera que impedeixi la circulació de líquid.		
103	116	tocar	1	1 11 [LC] tocar el viu a algú [o tocar el voraviu a algú] Ferir-lo en allò en què és més sensible. 5 1 tr Encertar alguna cosa amb un cop, amb un tret, etc., ferir. Tocar el blanc. <i>He tirat a una llebre, però no l'he tocada.</i>		
104	118	trenar (tr)	1	2 1 tr. [IT] Entreteixir (tres o més filats o grups de fils) prenent el que fa o els que fan servei de trama i fent-los passar alternativament per sobre i per sota dels restants, que fan servei d'ordit.	CD / CRV	
105	119	tutejar (tr)	1	v <i>tr</i> Tractar de tu. <i>No tutegeu el director: tracteu-lo de vostè.</i>	SUBJ /CD	

	nº de posició	verb neològic	context oracional d'ús	règim sintàctic del nou verb (→ canvi)	àmbit temàtic d'ús
106	121	ventilar (tr)	<i>Sanz, que va *ventilar* la seva presència parlamentària en una hora justa de rellotge, ja no va voler informar dels detalls.</i>	transitiu	política
107	122	visionar (tr)	<i>Rajon Rondo mai *visiona* les derrotes del seu equip, però una final és una excepció. Va revisar íntegrament el partit i va prendre'n nota.</i>	transitiu	esports

	nº de posició	verb neològic	conjugació	definició del verb de referència	arguments	neologisme recollit al DRAE com a acceptió
106	121	ventilar (tr)	1	1 v. tr. [LC] Fer circular l'aire (per un lloc tancat, per una mina, etc.), especialment fer-hi entrar aire de fora i treure'n el viciat. 2 tr. [LC] Examinar, sotmetre a discussió, (una qüestió, un dubte). <i>Hauríem de ventilar aquest problema a la reunió d'avui.</i>	CD	tr. Dirimir o resolver una cuestión o duda.
107	122	visionar (tr)	1	v tr Mirar professionalment, críticament (un film) abans de la seva realització definitiva o abans de projectar-lo en públic.	CD	2. tr. Ver imágenes cinematográficas o televisivas, especialmente desde un punto de vista técnico o crítico.